47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 654 Կ. ՊՈԼԻՍ ՅՈՒՆԻՍ 20/3 ՅՈՒԼԻՍ 1903 ՈՒՐԲԱԹ 1321 ՐԷՊԻԼ ԱՒԷՐ 8 — 20 ՀԱԶԻՐԱՆ 1319

Journal Arménien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅԻԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պաղչէ Ալի մահալէսի, 38

Խմբագրութեան ու զրաւած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزتهدر
صاحب امتیازی : ارمانس فریه
اداره‌خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԻՆԵՐ
	Տարեկան	Ամսական
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	13 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամի մէջի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Բէկէր Քարաւորիէվիչ Սերպիոյ դասնուն վրայ բարձրացաւ Օպրէնովիչներու վերջին չաւաւիրն։ Ապէքսանդր թագաւորին պատուհենէն վերջ։ Հին ցոմար Մայիս 29 և Նոր Տոմար Յունիս 11ի քսանեակի գիշերուան մէջ առաւօտեան ժամ 2 ու կէսին, անարժան պանիր, իրենց կողմը հրապուրելով Զկրթատի պահապան զօրաց 6րդ գունդը, ամէնէն առաջի և գարշելի սիրը ի գործ դրին, որ յաւիտենական ամօթի խարան մնաց է և պիտի մնայ սերպ բանակին ճակատին վրայ։ Այդ գարշելիները հանգուցեալ թագաւորին աղուհացն ալ կերած չէին։ Այս պարագան կը բաւէ մատնելու համար թէ ի՛նչ տեսակ տարբերէ կը բաղկանայ սերպ բանակ ըսուածը։ Այդ չարաչուք զինուորականները, փոխանակ իրենց սիրոյ դէմ դարձնելու իրենց զէնքերը վասաբար, աղէկ կ'ընէին եթէ կրնային չդարձնէին պուլկար զինուորներուն սուինները Սվիլէնգայի ճակատամարտին մէջ, և իրենց գունդերուն պատիւը և դրօշը պահպանէին վատ փախչելու մը արատէն։ Ամբողջ քաղաքակիրթ աշխարհը տարուփցաւ, և իրենց մէկ բերնով ամէնքը պախարակեցին ոճիրը, և յարգելութիւնները դադրեցուցին սերպ վարչութեան հետ։ Հիմա թէևս Տէրութիւնը ամենը վերսկսած են իրենց պաշտօնական յարաբերութիւնները Բէկէր Ֆէվ վարչութեան հետ, սակայն պատիւը դիտի չուչանայ այդ վարմունքը սպանուուն։ որոնց դիմաւորն է արդի նախագահ։ Հին թագաւորը նախքան գնալուն Մայրն։ Ուրիշ վարուն ապայ մը, Մէշէյ՝ որ զարհուրելի գիշերուան տիրահաչակ հերոսներէն մին է, Պելկրատի տրամարանութիւնները և քաղաքներուն մէջ տարուին տնամօթապար կը պարծցնէ իր հանգուցեալը և քսանեակի ոճիրը։ Սրպատմէ՝ զուն առաջին զոհերէն մին ինք պիտի ըլլայ ապայ։ Կը հաւատանք թէ Բէկէր Ա. ոճիրին պատասխանատուութիւնը ճրչգելու ինդրով կը զրաղի այս միջոցիս. պատիժին հարկը անհրաժեշտ է։ Վերանկատին անձը նուիրական համարուած է ամէն երկիրներու մէջ, ուստի սիրալ է Սերպերու կարծիքը, երբ կ'ըսեն թէ ասիկա զուտ ներքինիներէ մէն է իմնց երկրին համար։ Տէրութիւնք առանկ տրամաբանութիւն չեն ընդունիր, և բացատրելու կը ջանան թէ նոր թագաւորը կը հանդիսանա՝ ի՛նչ պայմանաւ որ ոճրագործները պատուհասէ, եթէ ոչ՝ որոշակի ժամանակամիջոցէ մը վերջ։ Ամէն յարաբերութիւն պիտի խզեն այդ երկրին հետ։

* * *

Սիրելի ընթերցողներ, Մխայեալ Նաչանդներդ և Ամերիկան իրարու թշնամի կը կարծէիք, անոր համար որ առեւտրական մրցումի մը կը մղեն իրարու դէմ։ Պորլինի ամերիկեան դեսպանին և Վիլհէլմ կայսեր բաժակաճառերը անշուշտ չակերցին ձեր այդ կարծիքը, եթէ ունէիք։ Ընդհանուր սկզբունք քաղաքականութեան թէ՛ Եւրոպայի և թէ Ամերիկայի մէջ։ — Ադգ ադգի թշնամի պէտք չէ ըլլայ։ Արդիւնք այդ սկզբունքին։ — Հեռուներար եղբայր ենք մենք, և սիրով սեղմենք ձեռքերը, որոնք հոդ չէ թէ շատ հեռաւոր կողմերէ երկարին մեզի։ Ա՛յս է արդի քաղաքագէտներուն, Պիւլովի, Կոլոխովպիի, Լամտորֆի, Տէլքասէի, Լէնսդաունի, Ծամբարլէյնի սկզբունքը, որով կը վարին իրենց ընդհանուր քաղաքականութեան մէջ։ Ականջ մի՛ կախէք լրագրներու խօսքին։ երբեմն Տէրութիւններ իրար ձգելու համար անոնց էներիկները նշանակութիւն չունին։ դուք կարեւորութիւն տուէք միայն սիրալիր հանդիպման միջոցին արտասանուած բաժակաճառերուն, որոնք եղբայրութիւն ու մտերմութիւն կը բուրեն, սրտագին բաղձանք մը կ'արտայայտեն յառաջդիմութեան և քաղաքակրթութեան առաջնորդներ ըլլալու։ մի՛ նայիք լրագիրներուն, որոնք սահմանագլխի միջադէպներ, առուստրի դժուարութիւններ կ'ստեղծեն, մաքուր ամաններու մէջ սատկած մուկի կոտրներ կը ձգեն Տէրութեանց եղբայրակցութիւնը խախտելու համար։ Աւելորդ յոդնութիւն խմբագիրներուն կողմէ։ Զէ՞ք յիշէր ամերիկեան և գերման Մամլոյն իրարու դէմ բսածները, որոնք օրը օրին մենք ալ կ'արտատպէինք՝ իբր թէ միաբան վիճակ մը պատկերացնելու համար երկու ժողովուրդներուն վրայ։ Ինչ՞ը չըսին իրարու։ Ամերիկացիք կը պոռային թէ Գերմանիա դիրենք չի կրնար վաճցնել, թէ Մանիլայի առգև (Փիլիպպինոյ մէջ) իրենց մեծահարուստ ծովակալը, Տիւի կամ Տոուի և կամ Տիուէյ, քիչ մնաց ծովային դաս մը պիտի տար գերման ծովակալ Տիրրիսի կամ Տիտերիսի և կամ Տիտէրիսի։ Եւ դեռ ինչ՞ը չըսին տեւողական արփանապատուութիւնը խայթելու և դիրադրամութիւնը քամահրելու համար։ Համադերման Մամուլը վար չմնաց իրենցմէ։ — Ինչ կ'ըլլան կոր սա՛ Ամերիկացիք, մա՛ Սանքիները։ Բուպայի և Փիլիպպինոյ մէջ իրենց դժուարաչաշ յաղթանակներովը կը պարծին։ բայց գերմանը Ֆիլիպինօ կամ Բուպայցի և կամ Սպանիացի չէ՝, թա՛ղ յիշեն գերմանական երկաթագամ թաթը։ Հին ոճով իրենց մարտանաւերը՝ ն վրայ կը պարծին, որոնց մէջ ոչ կարգապահութիւն կայ, այսինքն մեծ պղտիկ ճանչցայ չկայ, ոչ ալ ծովային արուեստ։ Եւ խաբուեցաք ամէնքդ կարծելով թէ իրարու ա՛յսքան նմանատակած լեզու բանեցնող լրագիրները արձագանգ պիտի չըլլային երբեք այն

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ

ՔԱՍԻՄ 164

ԿԼՃՈՍ ՀԱՆԳՈՅՑ ՄԸ

ՎԷՊ

ՏՎԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵՍԱՐԷ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Բ.

Ճանճնակատարը Պետրոսի մատաղծին հարիւր ոսկին ճիմ բռնելով չաղուանկէ մը յանդիմանաւոր յորդորները, զորոնց կ'ունկնդրէր երկաստարդը կամայ կամաց, քանի որ ուրիշ մէջց չունէր զրաղցիկի մը հարթագիրէ համար։

Ճանճնակատարը, իր խրատներուն վերջը ապաստէլ եռաց իրականութեան գառնացաւով,

—Ա՛յլ եղածը եղած է, ըսաւ, կորսուած սակին ետեւէն իյնալէն աւելի աղէկ է նորը վատկելու ջանալ, հիմա ինչ պիտի ընես, ինչ կուգայ ձեռքդ։ Առեւտրական կեանքի վրայ դաղափար ունի՞ս։

—Առուստրը բրած չեմ թէև, բայց կարծեմ թէ թեթեւ վարժութիւնով մը կրնամ օգտակար ըլլալ ու և է վաճառատան, քանի որ լեզուներէ դատ բաւական հաչիւ ալ գիտամ։

Ճանճնակատարին քարտուղարը որ ամբողջ այս բանակցութեան ժամանակ առանց գլուխը թաղելին վրայէն վերցնելու չարունակ կ'աշխատէր, հրամ տեսնելով որ բաթրոնը լեզուն փոխեց և ճշմարտագէտ կ'ուզէ օգտակար ըլլալ թշուառ երիտասարդին, տեղէն կենդանի կամացուկ մը բան մը փախցաց յանճնակատարին որ գոհունակ շեշտով մը,

—Աղէկ ըսիր, դոյեց, եաքը Պետրոսի դառնալով,

—Բաղդդ բանուկ է եղեր, բարեկամս ըսաւ, Պաքուէն մեծահարուստ ընտանիք մը եկաճ է որ պատրաստ մը պիտի ընէ Եւրոպայի մէջ, և որովհետեւ օտար լեզու չի գիտեր, կը փափաքի աչքը բաց թարգման մը ունենալ քովը, քաղցրոյս եմ որ գոհացուցիչ կերպով պիտի կատարէք այս պաշտօնը որուն շնորհիւ թէ առաջին կարգի ուղեւորութիւն մը կատարած պիտի ըլլաք ձրիաբար ամբողջ Եւրոպայի մէջ և թէ լիակատար ամսաթոշակ մը պիտի տանիք, որով կը փոխարինէք ձեր հարիւր ոսկիի կորուստը։

Ճանճնակատարին այս առաջարկին վրայ Պետրոսի աչքերը փայլիլ կեցան, մեծահարուստ ընտանիքներու մէջ մրատնալ իր մանագիտութիւնն էր։ Եւրոպայի մէջ մանաւանդ առանց կենսակցութիւն մը առիթ պիտի տար իրեն հարիւրաւոր նոր փորձեր ընելու։

—Ինչպէս, կրկնեց յանճնակատարը, կարծեմ աշխատարելի պաշտօն մը չէ, բայց կանուխէն ըսեմ որ եթէ Պաքուցի ընտանիքին գոյքերուն ալ քու դրամներուդ պէս հսկողութիւն ընես, ապահովաբար մարդը կը մնանկացնես։

Այս թեթեւ կատակը բաւական զուարճացուց զիրենք, և մտերմասնութիւններու վրայ տեսակցելու համար իրիկուան ժամադիր եղան։

Պետրոս մեկնեցաւ վաճառատունէն, բոլորովին զուարթ տպաւորութեան մը տակ։ ալ թշուառութենէ փրկուելու յոյսը սկսած էր վերարծարծուիլ սրտին մէջ։ Անօթութիւն, աղքատութեան տառապանքի անչափ մոռնի չմնացեր եռաց, հիմա կրկին մեծահարուստ ընտանիքի մը ձեռք անցնելը նոր կրօնի մը ներշնչած էր իրեն։ Բայց ո՞վ էր այս ընտանիքը, ինչ դասակարգի կը պատկանէր, դիւրութեամբ պիտի յաջողէր տեղ գտնել անոր մէջ։ Սառց ամէնքը չրջանը կ'ընէին ոճրագործին, տառապած, յոգնած ուղեղին մէջ որ կաղդուրութիւնը ահամար ամէն բան՝ առաջ մնաց։ Քնելի մը պէտք

կ'զգար։ Եւ պաշտօնի մը յոյսը տառնալէ ետք, առանց այլ ևս ինայողութեան վրայ խորհելու, մէկ դրանքնոց օթէլ մը դատ ու խշտեակի վրայ իյնալով պառուեցաւ որ իրիկուան որոշեալ ժամուն արթնցնեն զինքը։ Քունը անմիջական եղաւ։

Գիշերուայ ժամուն երբ յանճնակատարին ներկայացաւ, այս վերջինը ծանօթութիւններ քաղելով Պետրոսի առնունին, մանրամասնին և այլն պարագաներուն վրայ։

—Ճիմա բարեկամս, ըսաւ, յանձնարարական մը պիտի տամ քեզի Պաղդադի Պ. Շարամովի հասցէին, որ առաջին հասցէի արտադրող նաւթատերեր ունի Պաքուի մէջ և ընտանիքով Ֆրանսա կը գտնուի։ Դուն ուշէտ մարդ չես որ հրահանգներ տամ քեզի, բաւական հաւատիկ հացի դուռ մը, եթէ ուզես կրնաս օգտակարապէս չահագործել զայն։ Պարոն Շարամով բնաւ դրամի վրայ չի խորհիր։ Զուրկի պէս կը ծախսէ զայն, բայց միևնոյն ժամանակ ամէն չաս ծախողներու պէս հինգ անգիտմի զիջումի համար ալ տրտնջէ իրար կ'ուցընէ։

—Ինչո՞ւ զիջումի խօսքը կ'ընէք, էֆէնտի, պատասխանեց Պետրոս, կեղծ համեստութեամբ մը։ Ինքդիս ես դրամական գործառնութիւն մը չպիտի ունենամ, կարծեմ։

—Խնդիրը դրամականին կամ նիւթականին վրայ չէ, զիջումը զեղծում է, ինչ տեսակ ալ որ ըլլայ։ Մարդը լեզու չի գիտեր, իր այս ուղեւորութեանը մէջ բնականաբար մեծաքանակ գնումներ, վճարումներ պիտի ընէ։ Թարգման մը ի բերան երը նիւթական անապատ կացութենէ մը այս կարգի հրապուրիչ վիճակի մը վերափոխուիլ։ բնականաբար զեղծանիկ չանցնիր ձեր մատէն, բայց քանի հինգնաք, կը տեսնէք որ չանուս ապրիւնքը կը պակասին դեղ։ Նոյն իսկ եթէ դուք չդիտնաք, պանդոկապետները, խանութպանները և այն ամէն արարածները՝ որոնք ուղեւորները կողոպտելու վրայ միայն կը խորհին, ճամբայ կը ցուցնեն ձեզ թէ ինչ միջոցներով կրնաք մէկի տեղ երկու վճարել տալ պարտն Շարամովին ու յաւելուածական մասը կէսառակէս քաշել ձեր մէջէն։

—Ինչո՞ւ կը խօսիք էֆէնտի, չեմեց Պետրոս, կեղծ քմծիծաղով մը։ տարաբնութեան այդ աստիճանին կրնալի՞ է որ դիմեմ մարդ։

—Ծանրդ չի գայ, բարեկամս։ յարեց յանճնակատարը, փորձառութիւնը ինծի չաս բան սովրեցուց։ ուսանողները մանաւանդ փորձանք չի թողուցին որ դիմուս չի բերէին։ Կուգան այսպէս կը պատատին, կ'աղաչեն՝ յանճնարարականներ կ'առնեն, ու և է ուղեւորներու քով թարգմանութիւն ընելու հաճիր, և անգամ մը մարդուն օգնիր ձեռք անցընելէ ետք՝ ա՛լ ո՞վ կրնայ բանել զիրենք, խելքէ, միտքէ չանցած անառակութիւններ, զեղծումներ, կողոպտումներ, ո՛ր մէկը պատնիմ։ Բայց դուք կը յուսամ որ չէք ազդուիր անոնց չար օրինակէն ու գոն կը ձգէք պարոն Շարամովը, որուն եթէ հաճելութիւնը չտիք, կրնաք ձեր տպագրած ապատեղի նկատել։

—Կը ցաւիմ որ ձեր թանկագին առաջարկութիւնը չընդունիր այնչափ յոգնի դաղափար ծերնցած են ձեզ, բսաւ Պետրոս և կը վերահաստատեմ ձեզ որ, ես բացառութիւն մը պիտի ըլլամ անոնց մէջ։

—Կը մտածեմ, յարեց յանճնակատարը, ինչ որ ընէք ձեզի կ'ընէք, եթէ առաջին անգամ Մարսիլիոս հասած օրս սանակ բախտ մը անցնէր ձեռքս և Պ. Շարամովի նման միլիոնատէրի մը թարգմանը ըլլայի, նախանձելի դիրքի մը կրնայի բարձրանալ մէկ քանի տարիէն։

—Վասահ եղիք ցը ևս պիտի ջանամ օգտակար ըլլալ։ պատասխանեց Պետրոս և Պ. Շարամով պատճառ պիտի չունենայ զանգատելու պաշտօնավարութենէս։

(Շարունակելի)

ՁԻԱՐԾԱՒ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կիրակի օր Յունիս մէկ, գարնան ծիծաղուն, զուարթուն ցաւ մը կը պատպատ երկրամարդին վրայ, հեռո՛ւն, հորիզոնին վերեւ, մշուշին լեռնոտ շրջաններուն մէջ փաթթուած, ամպի կամոնտոյր բրգունեներ կը դեգերին հոս հոն։ Մայիսի յարդաւատ անձրեւներէ ուռած, փճացած հողը կենդանութեան առոյգ բուրումներ կ'արտաբուրէ։

Այս կեանքատ պահերուն խանձարձաղանձ ամբոխ մը կ'երկարի քաղաքէն դէպի Գալաթա եաղբսի, որ սարքուած վայրն է հանդիսին և ուր զիրխատեղ կանանչ բուսականութիւն մը տարածուն կէս մը բացած աչքերը կը սարսռայ թեթեւ սրսփանքով մը առաւօտեան ցօղի կայլակը չլմնած։ Շաբաթներէ ի վեր պատաստութիւնները եղած էին և տարտակեայ նստարաններ չենուած էին հանդիսականներուն համար։

Մուտքի ճամբան ասեղ ձգելի՛ք տեղ չի կայ, երկու կողմէն ամբոխը ներս խուժիլ կը սպառնայ հակառակ զինուորական խիստ հսկողութեան։ Դիմէն վրայ չարուող հակիչներ ձեռքերնին հասա բիրերով անկարող կ'ըլլան ետ մղել ժողովուրդին այս խզնտներամ խուժանը որ իրարու վրայ խռնուած, իրար կոխկռտելով, ներս թափել կը փորձէ։ վախ, սպառնանք, գաւազանի ծանր հարուածներ չեն զօրեր զանոնք ետ կեցնելու։

Օսմանեան յաղթապանծ դրօշակը կը ծածանի ամէն տեղ, հոմ մուտքի դրասանգին վրայ, շքեղ, գեղեցիկ, զարդանկարներու մէջ, հոմ նորաչէ սահակաեայ սաղաւարին վրայ և հոսուն՝ արշաւանքին սպասմանագիծը ուրոյզ անկուած յայտարարական սիներուն գլուխը։

Սահմանագիծին մէկ կողմը, սիներու վրայ կառուցուած դէմ դիմաց երկու տախտակաշէն Ճoշեներ կը բարձրանան, որոնց չորս կողմերը բաց, միայն վերէն դար վար կախուած քիւեր՝ երեսը Բարիզեան մամլոյն կը նմանին հակակղերային հանճառութեան մէջ

—Խնդիրը դրամականին կամ նիւթականին վրայ չէ, զեղծումը զեղծում է, ինչ տեսակ ալ որ ըլլայ։ Մարդը լեզու չի գիտեր, իր այս ուղեւորութեանը մէջ բնականաբար մեծաքանակ գնումներ, վճարումներ պիտի ընէ։ թարգմանչի մը բերան երը նիւթական անապատ կացութենէ մը այս կարգի հրապուրիչ վիճակի մը վերափոխուիլ։ բնականաբար զեղծանիկ չանցնիր ձեր մատէն, բայց քանի հինգնաք, կը տեսնէք որ չանուս ապրիւնքը կը պակասին դեղ։ Նոյն իսկ եթէ դուք չդիտնաք, պանդոկապետները, խանութպանները և այն ամէն արարածները՝ որոնք ուղեւորները կողոպտելու վրայ միայն կը խորհին, ճամբայ կը ցուցնեն ձեզ թէ ինչ միջոցներով կրնաք մէկի տեղ երկու վճարել տալ պարտն Շարամովին ու յաւելուածական մասը կէսառակէս քաշել ձեր մէջէն։

—Ինչո՞ւ կը խօսիք էֆէնտի, չեմեց Պետրոս, կեղծ քմծիծաղով մը։ տարաբնութեան այդ աստիճանին կրնալի՞ է որ դիմեմ մարդ։

—Ծանրդ չի գայ, բարեկամս։ յարեց յանճնակատարը, փորձառութիւնը ինծի չաս բան սովրեցուց։ ուսանողները մանաւանդ փորձանք չի թողուցին որ դիմուս չի բերէին։ Կուգան այսպէս կը պատատին, կ'աղաչեն՝ յանճնարարականներ կ'առնեն, ու և է ուղեւորներու քով թարգմանութիւն ընելու հաճիր, և անգամ մը մարդուն օգնիր ձեռք անցընելէ ետք՝ ա՛լ ո՞վ կրնայ բանել զիրենք, խելքէ, միտքէ չանցած անառակութիւններ, զեղծումներ, կողոպտումներ, ո՛ր մէկը պատնիմ։ Բայց դուք կը յուսամ որ չէք ազդուիր անոնց չար օրինակէն ու գոն կը ձգէք պարոն Շարամովը, որուն եթէ հաճելութիւնը չտիք, կրնաք ձեր տպագրած ապատեղի նկատել։

—Կը ցաւիմ որ ձեր թանկագին առաջարկութիւնը չընդունիր այնչափ յոգնի դաղափար ծերնցած են ձեզ, բսաւ Պետրոս և կը վերահաստատեմ ձեզ որ, ես բացառութիւն մը պիտի ըլլամ անոնց մէջ։

—Կը մտածեմ, յարեց յանճնակատարը, ինչ որ ընէք ձեզի կ'ընէք, եթէ առաջին անգամ Մարսիլիոս հասած օրս սանակ բախտ մը անցնէր ձեռքս և Պ. Շարամովի նման միլիոնատէրի մը թարգմանը ըլլայի, նախանձելի դիրքի մը կրնայի բարձրանալ մէկ քանի տարիէն։

—Վասահ եղիք ցը ևս պիտի ջանամ օգտակար ըլլալ։ պատասխանեց Պետրոս և Պ. Շարամով պատճառ պիտի չունենայ զանգատելու պաշտօնավարութենէս։

(Շարունակելի)

ՎԱՂՐՈՒԱՆ ԹԻՒՈՎ ՆԱՄԱԿ ՄԻԻՆԷՆԷ

բուն դէմ։ Թուշափարուկ ամառանկիր և նատարաններ չարուած են հոն քովիքով համեմատական վայրկեանով սանդուխ մը կազմած, որուն ամէնէն վերջին աստիճանին վրայ Վահան Դատարկը, կառավարական բարձրագիտական անձնատարութիւններ և հանդիսաւորներ բարձած են իւրաքանչիւրը իր մուտքի ատամակին դիմաց։ Մուտքի ատամի ատամակները չորս կարգ են, կէս լիքանց, 10 դրշոյ, 2 և կէս դրշոյ և 40 փաթանց, բայց կրկին անկարելի է այդչափին տեղ բաժնիլ։ կանանչ, փոշոտ դեանը մեղ ըլլայ ան կրնայ միայն զանացուցամ տալ այդչափ մարդոյ։

Ժամը երկուքին մօտ էր և ահա ձիարշաւը կ'սկսի։ գաղանական գոյնգոյն, ձեռական կարմիր հանգերձներով հագուած 13 ձիարշաւներ մէկ գծի վրայ կը շարուին քովէ-քովը, բնոյնն ալ տեսական ձիերու հետ, որովհետև արշաւին մասնակցող ձիերը դլխաւորապէս երիտ կարգի բաժնուած են։ ինդանական արաբական և զուսանա կամ չէրքէզ։ Լուսանկարչին կ'առնուի այդպէս ժողովրդի ֆանկարծական սպասումով մը ասանաձայնի ընդոսմ արտիվանդեալ կը թաչին քանի թէ կը վազին, փաղաքէն թեթեւ, հովէն աղաղ։ 3—4 վայրկեանի մէջ չրջանը կ'ընեն անանց դարձեալ չերջափակելի որուն սանդուխները հաւասարակ քարուած քով էին ժամու չափ վերէ։ Ամբողջ 5 անգամ կը դառնան սիներու չարուած քարի վրայ։ բայց երկրորդ անդամին, ամանք ետ մնացած կը դանդաղին, երրորդին՝ քանի մը հատեր ալ։ իսկ չորրորդ և հինգերորդին՝ քանի մը հատներ են միայն ոտ զիրար կը հալածին։ է՛ն առաջ հատնելու թափով մեկման կէսը։ ու ահա երեք ձիեր հեւ ի հեւ իրարու ետեւէ կը հասնին, իրենց փաքմանան կարգաց Ա. Բ. Գ. տիրոջներուն արժանանալով։ Վերջ. կուսակալը կը վարձատրէ հաղթները, անմիջապէս համապ գումարներ չնորհելով անոնց։

Զինուորական երաժշտախումբը կը դուսայ յանկարծ, մերթ քամբ չեչտով մերթ ալ մեղմ սիգի պէս արեմտեան և արեւելեան կտորներու։ Էն նորքն ու հոգեթափը թրթռացնելով իրենց նուագներուն վրայ։ Լուսանկարիչներ ամէն ուղղութեամբ կը լարեն իրենց զարձիքը։ սասակ հանդիսաւոր օրուան մը մէկ երկրորդն ալ չի փախցնելու տենդով։ Բայց խուժանը կը ծիրաց անընդհատ ալիքներու նման, մէկ կամ միւս կողմէն զիրքը զբաղ հոսանքէն տարուելու։ Ու դուն կարծես հիւլէ մը այդ հառաջեանին մէջ կամքէդ անկախ կ'երթաս կ'ուգաս, դողցնա՛ ետ։

—Ինչպէս, կրկնեց յանճնակատարը, կարծեմ աշխատարելի պաշտօն մը չէ, բայց կանուխէն ըսեմ որ եթէ Պաքուցի ընտանիքին գոյքերուն ալ քու դրամներուդ պէս հսկողութիւն ընես, ապահովաբար մարդը կը մնանկացնես։

Այս թեթեւ կատակը բաւական զուարճացուց զիրենք, և մտերմասնութիւններու վրայ տեսակցելու համար իրիկուան ժամադիր եղան։

Պետրոս մեկնեցաւ վաճառատունէն, բոլորովին զուարթ տպաւորութեան մը տակ։ ալ թշուառութենէ փրկուելու յոյսը սկսած էր վերարծարծուիլ սրտին մէջ։ Անօթութիւն, աղքատութեան տառապանքի անչափ մոռնի չմնացեր եռաց, հիմա կրկին մեծահարուստ ընտանիքի մը ձեռք անցնելը նոր կրօնի մը ներշնչած էր իրեն։ Բայց ո՞վ էր այս ընտանիքը, ինչ դասակարգի կը պատկանէր, դիւրութեամբ պիտի յաջողէր տեղ գտնել անոր մէջ։ Սառց ամէնքը չրջանը կ'ընէին ոճրագործին, տառապած, յոգնած ուղեղին մէջ որ կաղդուրութիւնը ահամար ամէն բան՝ առաջ մնաց։ Քնելի մը պէտք

—Ինչպէս, կրկնեց յանճնակատարը, կարծեմ աշխատարելի պաշտօն մը չէ, բայց կանուխէն ըսեմ որ եթէ Պաքուցի ընտանիքին գոյքերուն ալ քու դրամներուդ պէս հսկողութիւն ընես, ապահովաբար մարդը կը մնանկացնես։

Այս թեթեւ կատակը բաւական զուարճացուց զիրենք, և մտերմասնութիւններու վրայ տեսակցելու համար իրիկուան ժամադիր եղան։

Պետրոս մեկնեցաւ վաճառատունէն, բոլորովին զուարթ տպաւորութեան մը տակ։ ալ թշուառութենէ փրկուելու յոյսը սկսած էր վերարծարծուիլ սրտին մէջ։ Անօթութիւն, աղքատութեան տառապանքի անչափ մոռնի չմնացեր եռաց, հիմա կրկին մեծահարուստ ընտանիքի մը ձեռք անցնելը նոր կրօնի մը ներշնչած էր իրեն։ Բայց ո՞վ էր այս ընտանիքը, ինչ դասակարգի կը պատկանէր, դիւրութեամբ պիտի յաջողէր տեղ գտնել անոր մէջ։ Սառց ամէնքը չրջանը կ'ընէին ոճրագործին, տառապած, յոգնած ուղեղին մէջ որ կաղդուրութիւնը ահամար ամէն բան՝ առաջ մնաց։ Քնելի մը պէտք

ւէդ առջևէդ սեղմիչ ոյժերէն տարակոյս, դուս ելլել օձիքդ ազատել կ'ուզես, բայց չես կրնար։ Հլու հպատակ մը, թող կուսատ ինքզինքդ անդիսակ թէ մակընթացութիւնը քեզ ուրե՛ր պիտի քչէ տանի։ Այդ խառնիճաղանճին մէջ կը լսես ձայները չրջիկ, բղէղ լաճերուն, որոնք կամ ջուրի կուժ մը ուսերնուն վրայ և կամ կեվրեկի քապլա մը գլուխնուն վրայ կը պոռան անընդհատ։

—Իքի թասը օն փարայա Բեվիեկն սույլ, կեվրեկ հա՛ կեվրեկ։

Զիարչաը լմնցած է այն օրուան համար, կարգը բմբչամարանէրուն կուգայ։ Գիւղացի կարիքը, հուժկու քաջերը զուլ զուլ ոտքի կ'ելլեն։ Իրենց իւղավ օձուն, մերկ մարմինները արեւէն տակ կը փայլին ցոլացեալ, ասպարէզ կարդալով իրարու։ Քանի մը անդամներ պզտիկ չրջանները կ'ընեն իրարու եաւէտ ու բոցեղ, հրայրքոտ ակնարկ մը իրարու նետելէ վերջ կը պլլուին յանկարծ։ Այս առաջին անդամն քանի մը զիկզակ դարձուածքներ ու ոլորտումներ ընելով թող կուսան զիրար առանց մէկ անդամէն իրար գետին տապալելու յայտնի ճիգեր ընելու։ Պղտիկ չրջան մը ու նորէն կը պլլուին։ այս անգամ քիչ մը յայտնի և անկեղծ մաքառում ու քրտինքէ վերջ կը քակուին նորէն աւելի բարեպատեհ առիթի մը թողլով վերջնական յաղթանակի քաշութիւնը։ Նորէն չրջան մը ու կը պլլուին, բայց այս անգամ աւելի իրական, աւելի հզօր, և աւելի հուժկու, գերազոյն ճիգով մը։

Հանդիսականները թունդ հետաքրքրութեամբ կը յաւեն իրենց աչքերը այս տեսարանին, բայց հաճոյքի մեծ բաժինը գիւղացիներուն տրուած է որոնք հեռու գեղերէ ճամբորդած բերած են իրենց հետ, իրենց գեղի կըռիմներէն է՛ն յաջողակ ըմբչամարտը յաղթանակի դափնին իրենց գեղացիներու ճակտին կապելու յոյսով։

Յաղթողները կը նստին ու կանչակը գետին բերողներ դեռ ասպարէզ կը կան ուրիշներուն։ Ըմբչամարտներ չատ կան դեռ։ Օրը կը տարժամի, իրիկուան ստուերները ծայր սալ կը սկսին չորս կողմերէն, յաջորդ օրուան թողլով հանդէսին մնացեալ մասը։

Յաջորդ օրը կրկին նոյն հեռուները, նոյն բաղմութիւնը և աղմուկը միւսնոյն տեղ։

Զիարչաը նոյնն է՝ սկսի, բայց ապաքաղաքական ձիերուն յատուկ է այս։ Եբէկուան պաշտօնական ղեռաներով հագուած 15 ձիաւորները կրկին կը չարուին մէկ գիծի վրայ։ Լուսանկարներն է՝ առնուն։ Փողի որոշնդոտ հընչում մը՝ ու կը մեկնին յանկարծ։ Ժողովուրդը հոգւով, մարմնով աչք կըռած՝ կը հետեւի ամենց վազքին, ոմանք հեռադիտակներով, ոմանք ալ լայն լայն չեռի աչքերով։ Փոխանակ 5ի 3 անգամ չրջանը կ'ընեն որոշեալ չրջափակին ու Յրդ անգամին կիսին 3 Զիեր Ա. Բ. Գ. մրցանակի կ'արժանանան որոնք անմիջապէս դարձեալ կը վարձատրուին Վանմ. Կուսակալէն։ Ակէ անմիջապէս վերջ կը յաջորդէ դասանաչ կամ չեբէկ ըռուած ձիերուը, որուն լոկ 5 ձիեր կը մասնակցին և որոնք 5 անգամ դարձալէ վերջ մէջէն կարմիր ձի մը Ա. մրցանակի կ'արժանանայ։ Գիլեաւորաբար երկու բան գիտելի էր ձիարշաւին մէջ։ Նախ առաջին հանդիսացողները կարմիր ձիերն էին, երկրորդ, Ա. Բ. Գ. չիջանին առաջին գացողները չեն Ա. Բ. Գ. հանդիսացողները, չատ՝ անգամ առաջին, երկրորդ, երրորդ չրջանին եռքի մնացողներն են որ վերջին անդամին է՛ն առաջ կ'անցնին իրենց տակաւին չյոգնած առոյգ ուժին շնորհիւ։

Երէկուընէ յաղթող մնացող ըմբչամարտներն կրկին երեւան կ'ելլեն։ Մէկ քանին կը յաղթուի։ իսկ երկու հատը 2—3 ժամ մաքառիլ, արիւն քրտինք թափելէ վերջ չեն յաջողիր զիրար կոխելու։ Վերջապէս երկուքն ալ յաղթող հաչափուելէ վերջ հանդէսին վերջ կը տրուի ալ։ Վանմ. Կուսակալը ըմբչամարտներուն ալ պարգեւ կուտայ։

Իրիկուան դէմ, ամբոխը երկաւ օր արեւին տակ այրած մրկած դէմքն դէպի քաղաք կը դարձնէ, իր տեսակին մէջ նոր ու միանգամայն հաճելի օրուան հանդէսէն գոհունակ ապատրութիւն մը տանելով իր հետ։

ՏԻԳՐԱՆ ՓԻՐԱՆԵԱՆ

Սվազ.

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

2 Յուլիս 1903

Ֆրանս. 3% 3% Français)	97 —
Բէյմի (Tab. Turcs)	392 —
Դօնսօլիա (R. Turque D)	32 45
Երկաթուղի (Lots Turcs)	130 75
Պանգ Օթթ. (Banque Ott.)	608 —
Թրանսվալ (Transvaal)	122 50

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՍԵՐՊԻՈՅ ԴԵՊՔԵՐԸ

Ալեքսանդր թագաւորին և Տրակա թագուհիին սպանութեան պարագաներուն վրայ մանրամասն տեղեկագիր մը կը պատրաստուի Սերպիոյ պատերազմական Նախարարութեան կողմէ, այս մասին կատարուած քննութիւնները եւ յանցապարտ ապտներուն անունները ի մասայ պիտի հրատարակուին։ Անամօթ յանցապարտները հիմակ ալ ելեր կը յայտարարեն թէ իրենք մտադիր չէին սպիր գործելու, բայց թիկնապահ զօրավար Լազար Բէյթրովիչն էր որ կրակ ընելով իրենց վրայ, պարտաւորեց զիրենք ծայրայեղութեան դիմել։ Բայց ո՞վ կը հաւատայ այդ սուտերուն։ Այդ եղեռնագործները խստիւ պիտի պատժուին անչուշտ իրենց անարեւակայելի ոճիրը քաւելու համար։

** Լօքալնայայիրը գերման թերթը կը հրատարակէ Զարին հեռագրին պատճէնը, ուղղեալ Բերլէր Ս.ի։ — «Տպարկոյս չկայ որ Ձեր Վեհափառութեան գահակալութեան յայտարարութիւնը կանխաւ վերջին ծայր համակրալից ընդունելութեան պիտի հանդիպէր իմ կողմէս։ Համոզուած եմ որ Աստուծոյ օգնութեամբ Ձեր Վեհափառութիւնը պիտի առաջնորդէ սերպ ժողովուրդին ճակատագիրը հաստատ ձեռքով, պահպանելով խաղաղութիւնը և բարեկարգութիւնը, որոնք անհրաժեշտ են ներքին բարեկեցութեան, և մեր և ուրիշ սէրութեանց հանդէպ բարեկամական յարաբերութիւններու համար։ Ձեր Վեհափառութեան կը կրկնեմ իմ անկեղծ շնորհաւորութիւններս, և կը յուսամ թէ պիտի կրնամ դարձեալ իրրև անմոռնալի նկատել այն կապերը որոնք իրարու կը միացնեն Ռուսիան և Սերպիան։»

** Լուսպ նախագահին հեռագիրն է հետեւեալը։ — «Ընդունեցի այն հեռագիրը որով Ձեր Վեհափառութիւնը ինձ կ'իմացնէ թէ Սերպիոյ թագաւոր ընտրուած էք միաձայն որոշմամբ Սերպ ժողովուրդին ներկայացուցիչներուն, և կանոնադրական երդումը ըրած էք։ Մեծարգոյ Ձեր Վեհափառութիւն չի տարակուսիր մեր մասնաւոր համակրութեան վրայ՝ Ձեզ յանձնուած գործին կատարման մէջ Ձեր յաջողութեան համար։ Ի սրտէ կը բաղձամ որ Ձեր վարչութիւնը բարեկարգութեան և երջանկութեան նոր դարաշրջան մը բանայ Սերպիոյ համար։»

** Իտալիոյ թագաւորը, որ Բէդէր Ա.ի քեռնեկն է, հեռանալ հեռագիրը ղրկեց։ — «Ձեր Վեհափառութիւն կը ծանուցանէ թէ սերպ ժողովուրդը օրինական ներկայացուցիչներու ձայնով թագաւոր ընտրեց Ձեզ, և այդ հրաւէրին պատասխանելով սովորական երդումին վերջ արքայական իշխանութիւնը ձեռք առիք, ինչպէս նաև Սերպիոյ թագաւորի տիտղոսը։ Ուրախ եմ այս առիթիւ կրկնելով Ձեր Վեհափառութեան բարեկամական զգացումներս, միւնոյն ատեն կը մաղթեմ որ Ձեր Վեհափառութեան թագաւորութիւնը Սերպիոյ մէջ պիտի բանայ խաղաղութեան, արգարութեան և բարգաւաճութեան դարաշրջան մը։»

** Անգլիոյ Էտուրտ թագաւորը, տակաւին պատասխանած չէ Բէդէր Բարեաբարկէվիչի հեռագրին, որով իր դահակալութիւնը կը ծանուցանէր։

** Ռուսական թագաւորին հեռագիրն է հետեւեալը։—«Կը փութամ շնորհակալ ըլլալ Ձեր Վեհափառութեան այն սիրալիր հեռագրին համար, որով կ'իմացնէք իրեն Ձեր բարձրացումը Սերպիոյ գահուն վրայ։ Հաղորդելով Ձեզ իմ անկեղծ շնորհաւորութիւններս, ինչպէս նաև բարեմաղթութիւնները Ձեր անձնական բարեկեցութեան համար, և Սերպիոյ թագաւորութեան ապագային համար, կը խնդրեմ որ համոզուիք թէ անկեղծօրէն կը փափաքիմ պահպանել մեր բարեկամական յարաբերութիւնները և բարեկամական կապերը, ինչպէս դրացիական զգացումները, որոնք միշտ միացուցած են մեր երկու երկիրները։»

** Իտալական Մերակոյսին Շարաթաւուր նստին մէջ, արտաքին գործոց Նախարար Ծովակալ Մօրէն, Սերպիոյ դեպքերուն վրայ հարցման մը պատասխանելով, ըսաւ թէ իտալական կառավարութիւնը մտմանկից է այն նպղկանքի դէպքերուն զոր վերջին եղերական դէպքը պատճառեց Իտալիայ՝ ինչպէս նաև ամբողջ քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ։ «Սակայն և այնպէս, եթէ այդ անհրաժեշտ եղաւ մեր բոլոր ազատութիւններուն վրայ այդ նոգկանքի զգացումը կը տիրէ, կառավարութիւնը ա՛յնպէս կ'ըմբռնէ նաև թէ, Պելկրատի դէպքերը, ի բաց առեալ անոնց վայրագութիւնը, ներքին բնութիւն ունին։ Հետեւաբար, կառավարութիւնը այս նկատումին համաձայն կը վարէ իր գործունէութիւնը, և Սերպիոյ դէպքերուն կարեւորութիւն կուտայ ա՛յն չափով՝ ինչ չափով որ անոնք կրնան ազդել Միջազգային յարաբերութիւններու վրայ։ Իրողութիւններ այս կերպով ըմբռնելը ամենէն ուղիղն է, և այս պատճառաւ միայն իտալական կառավարութիւնը ապատգական դիրք մը բռնեց, և նոյն դիրքը պիտի բռնէ նաև այսուհետեւ իր յարաբերութիւններուն մէջ Սերպիոյ նոր կառավարութեան հետ։»

** Ռումանիոյ թագաւորը հրաման տուաւ պատուանշաններու առումէն ցանկերէն ջնջել Սերպիոյ 6րդ զօրագունդին սպաներուն բոլոր անունները, որոնք ռումէն պատուանշաններ կը կրէին։ Ռումէն կառավարութիւնը Սերպիոյ պատերազմական նախարարին իմացուց արքայական զայրոյթին այս նոր նշանը՝ զօրագունդին դէմ որ մասնակցեցաւ հանգուցեալ թագաւորին և թագուհիին սպանութեան դաւին։

** Գրեղինք որ Բեթէր թագաւոր իմացուց Նեթալի թագուհիին թէ, հին պալատին մէջ գտնուած բոլոր բաները իրեն կը պատկանին։ Սակայն կ'երեւի թէ Ալեքսանդր թագաւորին և Տրակա թագուհիին վերաբերեալ առարկաները լաւ պահուած չեն, որովհետեւ, եթէ լաւ պահուած ըլլային, Պելկրատի թղթակիցները պիտի չկրնային իրենց թերթերուն հաղորդել չաւեկան հաստատներ Ալեքսանդր թագաւորին թուղթերէն։ Զոր օրինակ վենետիկեան թերթի մը Պելկրատի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ այդ թուղթերուն մէջ գտնուելու Զինուորական Պայմանագրութեան մը ծրագիրը, զոր հանդուցեալ թագաւորը առաջարկեր է Աւստրիոյ, պայմանաւ որ ինք և իր թագուհին պաշտօնապէս հիրաւնկալուին Վիեննայի կամ Բէշթայի կայսերական պալատներուն մէջ։ սակայն թերթ մը՝ զոր մերժեր է Ա. եւրոպիա, ինչպէս կ'երեւի ուրիշ թուղթերէ։

** Հանգուցեալ Ալեքսանդր թագաւորին մօրեղբայրը՝ իշխան Մօրուցի խիստ յարձակողական յօդուածներ հրատարակած է Սերպիոյ դէմ Պուքրէշի Զարու օրաթերթին մէջ, և կը յայտարարէ թէ արդի Վարչութիւնն է միակ պատասխանատուն սպանութեանց։

Կ'ըսէ թէ դէպքերէն տասը օր առաջ Սերպիոյ գործերուն գլուխը գտնուող բոլոր հինգուան մարդիկը համախորհուրդ էին, և տեսակցութիւններ կ'ունենային Ռումանիոյ Պալթէանի գիւղին մէջ կառուցուած Սթրանովիչ անուն մէկու մը տունը, որ Բարաեորկէվիչներուն սիրականն է։

** Բէդէր Ա. 20,000 ֆր.ի գումար մը տուաւ հարիւրապետ Նաումովիչի այրի կնոջ, ինչպէս նաև Կակիչ և Բէթրովիչ տեղեկութիւններուն այրի կիներուն։ Ինչպէս կը յիշուի, եղեռնագործութեան գիշերը հաւատարիմ գնդապետ Նիքոլիչ փորձած էր քաջաբար Պանիցա բանակած իր զօրքերը եղեռնագործներուն դէմ առաջնորդել, և յիշեալ տեղեկները գիմադրած ըլլալով, Նիքոլիչ ըսպանուած էր զանոնք, բայց ինքզինքն ալ ուշնացած էր իր նպատակին հասնելու համար։ Հարիւրապետ Նաումովիչ ալ մեղակիցներէն մին է։

** Ս. Պետրոսի (Բէդէր) տօնը այսուհետեւ ազգային տօն պիտի ըլլայ Սերպիոյ մէջ։

ՃԱՒՈՆ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ. — Ճապոնի կայսրը ամենամեծ պատիւներ ըրաւ Ռուսիոյ պատերազմական նախարար զօրավար Քուրոքադքինի, որ, ինչպէս յայտնի է, այս միջոցիս Ծ. Արեւելք կ'այցելէ։ Ցարդ ոչ օտարական այս պիսի պատիւներ եղած չէին Ճապոնի մայրաքաղաքին մէջ։ Կայսրը դանիկա ընակեցուց Շեպպի պալատին մէջ, որ արքայական և իշխանական ընտանիքներու անդամներուն ճաշն յատկացուած է։

** Բօրէայէ կը ծանուցուի թէ 150 ռուս զօրքեր Եալու գետին մուտ կողմը անցնելով, երկու կարեւոր կիներ բռներ են։

Մ. ՎԱԼՏԷՐ-ՌՈՒՍՕ ԵՒ Մ. ՔՕՆՕ. —կառավարութեան կողմէ ջնջուած վանական դպրոցներուն տեղ աշխարհական դպրոցներ հաստատելու համար, գաւառապետները կ'արտօնուին պարտաւորել գիւղաբնակները վարչութիւնները որպէս զի դպրոցներ չենեն։ Մերակոյսին մէջ այս օրինագծին փիճաչանութիւնը առիթ տուաւ Մ. Վալտէր Ռուսոյի իր տեսութիւնները պարզելու այն եղանակին վրայ, որով Մ. Քոնոպ կը գործադրէ կրօնական միաբանութեանց օրէնքը, որուն հետ դիմակ է Վալտէր Ռուսօ։ Ուստն բաղմութիւն ներկայ էր, ամենամեծ ուշադրութեամբ մտիկ կ'ընէին նաիմդի վարչապետին։ Յայտարարեց որ, թէեւ ամէն օրէնք պէտք է գործադրուի և յարգուի, բայց պէտք չէ կրճատել գիւղական մարդոցմէ կամ գաւառային խորհուրդներուն իրաւունքները, և պէտք է յարգել ա՛յն սկզբունքը թէ թաղական տուրքերը սիրով պէտք է վճարուին, ո՛չ թէ ի հարկէ բռնադատեալ։ 1901ի օրէնքին հետ զինակիր ինդ է, բայց այս օրէնքը ինք առաջարկած էր հակողութեան համար, ոչ թէ մարդիկը Ֆրանսայէն արտաքսելու համար։ Մ. Քոնոպ ծայրագոյն դիտելով կնճռոտ կացութիւն մը առաջ եկաւ Ֆրանսայի մէջ, որուն մէջէն ելնել շատ դժուար է վարչային տրամադրելի միջոցներով։ Որովհետեւ ինչպէս կարելի է քանի մը չարթուան կամ ամսուան մէջ ի գործ դնել իր բոլոր հետեւութիւններով Օրէնք մը՝ զոր Հանրապետական կուսակցութիւնը հազիւ կրցաւ քուէարկել երեսուն տարիներու պայքարներէ, կռիւներէ վերջ փոխելու համար 70,000 Ֆրանսացի վանականներու կազմական կանոնները, և ինչպէս կարելի է նաև մէկ չուռնով 110 միլիոն ֆր. ծախքի ենթարկել քաղաքապետութիւնները աշխարհական դպրոցներ բանալ տալու համար, և 18 միլիոն ֆր. թոշակ սահմանել տալ անոնց։ Ժամանակը պիտի կատարէ այս ամէնը. ուստի, իր կարթիքով ա՛յդքան խստութեամբ փութալու չէր։ Մ. Քոնոպ պէտք էր խորութիւն դնել Օրէնքին համակերպող և չհամակերպող վանական միաբանութեանց մէջ, և ամէնքը պէտք էր մէկ ջուրով լուալ։ Իր առաջարկած օրէնքին նպատակն էր պետական հակողութիւն ի գործ դնել կրօնական միաբանութեանց յարձակումներուն դէմ և մեծամեծ կալուածներուն վանական սեփականութիւն ըլլալուն դէմ։ Ցրուեցէ՛ք ա՛յն վանականները, որոնք յայտնապէս Ֆրանսայի նոր վարչութեան դէմ կը խօսին, ցրուեցէ՛ք «գործի վրայ եղող» վանականները, և ցրուեցէ՛ք ա՛յն մակարոյժ մարմինները, որոնք մարդասիրութեան վերարկուին տակ տարբեր նպատակներու կը հետապնդեն։ Ազգային սեփականութեան մեծ հոսանքին պէտք է վերադարձնել վանական կալուածներուն ահագին քանակութիւնը»։ Մ. Վալտէք Ռուսօ իր տրաժարեցէն ի վեր առաջին անգամն էր որ խօսեցաւ։ Կ'ըսուի թէ իր այս միջամտութիւնը, Մ. Քոնոպի դանդաղ անկումը առաջ պիտի բերէ։

ԲԱՄԲԱԿԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ. Նոր Օրլեանէ կը ծանուցուի թէ բամբակի ջոջ վաճառական մը Պրասէն և ընկերք Թրըսթ մը պիտի կազմակերպեն՝ Միացեալ Նահանգաց բամբակի վաճառականութիւնը հակակշռի ենթարկելու, և ամբողջ աշխարհի հայթայթելու համար այդ անհրաժեշտ վաճառքը։ Կ'ըսուի թէ Նիւ Եորքի, Լանտոնի, Լիվերբուլի և Անվերսի հարուստները միացած են բանդատելու համար օտար և ներքին գործարանատէրները կա՛մ իրենց ուզած գնովը վճարել և կամ դոցել գործարանները։ Ամերիկեան հարաւային նահանգներուն բամբակի հանքերը համաձայներ են պայմանեալ գնով մը միայն ծախելու իրենց ապրանքը։ Վերջապէս, բամբակի գործը այս միջոցիս տագնապէ մը անցնելու վրայ է։

ԱՐԿԱԾ ԱԼԳԵԱՆՑ ՄԷՋ։—Ցուրիխի դիմնազիոնէն 17 աշակերտ իրենց մէկ ուսուցչին հետ Ալպեանց մէկ կատարը երթալու առեն, ձիւնակոյտ մը ինկաւ։ Ուսուցիչը և երկու աշակերտ մեռան, չորս աշակերտ վիրաւորուեցան։

ԾԻԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ.—Նիւ Եորքի անկիւքան եպիսկոպոս Բոթթը պատասխաներով Անգլիայէ զրուած նամակի մը, կը պատրաստէ ծիսական շարժումը, և կ'ըսէ թէ հրաման տուած է Ամերիկայի անկիւքան եկեղեցիներէն դուրս նետել զանոնք որ ծէսի կուսակից են։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՀՐԵԱՆԵՐԸ.—Ցարը ետ պիտի դարձնէ Բուզվէլդ նախագահին կողմէ իրեն զրկուած ամերիկեան աղերսագիրը ի նպաստ Հրէից։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ.—Վիգոր Էմմանուէլ թագաւորին Բարիզ այցելութեան առթիւ հարիւրի չափ խաւարտի ծերակուտականներ և երեսփոխաններ Բարիզ պիտի երթան ի նշան համակրութեան երկու ազգութեանց միջև եղող բարեկամութեան։

ԺԱՆՆ ՏԱՐՔ.—Յուլիս 10ին Վատիկանի Մէսերու Ժողովը վերջնականապէս պիտի որոշէ թէ ժանն տ'Արք արժանի է սրբոց կարգը դասուելու։ Ժողովին պիտի նախագահէ Պապը։ Եթէ ապացուցուի որ ֆրանսացի այդ գեղջուկ հովուուհին չորս հրաշք գործած է, սրբոց կարգը պիտի դասուի։ Ասանկ պարագաներու մէջ չորս հրաշք անհրաժեշտ պայման կը նկատուին։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ՄԵԾ ԱՐԿԱԾԸ.—Մաւրիտէն կը գրեն թէ Պիլպաօ Սարաթօսայի երկաթուղին ճեղքնթացը Մանզալիս կամուրջէն անցած ատեն, շէնքը կործանելով, ճեղքնթաց կառախումբին երկու չորեկանքերը և 18 վագոնները 15 մեղր բարձրութենէն Նակէրիլա գետին մէջ գահավիժեցան։ Ցարդ հասած լուրերէն կ'իմացուի թէ 110 հոգի խեղդուած և 140 ճամբորդ վիրաւորուած կան. արկածը ցորեկ ատեն պատահեցաւ։ Մանզալիսի կըզիացեալ դիրքին պատճառաւ, ուր հեռագրական թել չկայ, արկածին լուրերը դեռ մանրամասնօրէն հասած չեն։ Մանզալիսի կամուրջը 168 մեղր երկայնութիւն ունի և ութը մոյթերու վրայ հաստատուած էր։ Ասանց վերջինն էր որ փլաւ նաև։ Ճեղքնթացին առաջին չորեկանքը կոմիսարի դիրքով հագի վրայ է, իսկ երկրորդը քիչ հեռուն գրեթէ ամբողջապէս հողին մէջ մնցուած է։ Բարձրէն դահավիժող վագոնները իրարու վրայ ուտարկնելու և կոտորածներու չեղջակոյտ մը կազմած են։ Մերձակայ գիւղերու բնակիչները մեծ ջիգուարութեամբ մեռեալները և վիրաւորեալները փրատակներու տակէն դուրս կը հանեն։ Մինչեւ 6 ճամբորդ աղատած են արկածէն, բայց ասոնց ալ մէկ քանին լեզուն կապուած է վախէն։ Ոտիկան-զինուորները մեծ քանակութեամբ ոսկի և ադամանդ կը ժողվեն արկածեալներուն վրայէն։ Սոսկալի տաք կայ և բեռնարարձ դարձիներու պակասութեան պատճառաւ դժուարացած է օգնութեան և աղատման աշխատութիւնը։

Թագաւորը թիկնապահի մը հետ դրամ դրկեց Մանզալիսը, կարօտեալներ համար։ Մատրիտի լրագրները երկու օրէ ի վեր այս արկածին տրամեղուք մանրամասնութիւններով կը լեցնեն իրենց սիւնակները։ Բայց արկածին մանրամասնութեանց համար դեռ մէկ երկու օր սպասել պէտք է։ Զոհերուն մեծ մասը կատարելապէս ճզմուած և ոմանց ալ ոտքերը կամ գլուխները բաժնուած են մարմնէն. զոհերուն մէջ շատ քահանաներ և մայրապետներ կան։ Շատեր ալ այրած են հրդեհէն։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԵՆՆԱ. Յլ. 1.— Լրագիրներէն ոմանք կը ծանուցանեն թէ, անցած ուրբաթ Բէօրպէրի Դուշլիզը որոշեր է հրաժարիլ և Ֆրանց-Եօզէֆի կայսր իրեն վերադարձեր է որոշումը տալ։ Մարկեն-ձայրուցեալի խօսքին նայելով, այս լուրը բոլորովին անտեղի է։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Իրիկունը նոր պալատին մէջ տեղի ունեցաւ ծանուցուած հայկերայիը։ Թագաւորը և վարչապետ Մ. Ավաքոմովիչ սեղանին վրայ ճառեր արտասանեցին։

ԲԵՇԹԱ.—Կը հաւատան թէ, կոմս Բեյասէվիչ Սրուաքիոյ կուսակալ անուանուեցաւ Հունգարիոյ արդի վարչական կոմս Խիւն-Հէսէրվարիի տեղ։

ՊԵԼԿՐԱՏ.— Բացարձակապէս անճիշդ է այն լուրը թէ, Ալեքսանդր թագաւոր երեք տարուան թաշակցական ամսական է։

ՀՌՈՄ.— Իտալական կառավարութիւնը որոշեց անթեղ հեռագիր հասցնել Իտալիոյ և Բարատաղի միջեւ, մէկ բառը 5 սանթիմի (10 փր.)։

ԲԵՇԹԱ.—Մ. Քոչոթ, իր բարեկամներուն տասնիկ թախանձանքներուն հակառակ, դեռ ետ չառաւ քաղաքական կեանքէ հրաժարելու իր որոշումը։ Նոր ձեռարկներ պիտի ըլլան։

ՊԵՐԼԻՆ.—Բեթերսպուրկէ կը գրեն Joschek Զայդուլիկի թէ Եւրոպական նախարար Մ. Վիդդէ մօտ օրէն Կայսրութեան վարչական պիտի անուանուի (Chancelier de l'Empire)։ Տարակոյս չկայ թէ, Կորչաքով Իշխանին մահուանէն ի վեր թափուր մնացած այս պաշտօնին Մ. Վիդդէի յանձնուիլը քաղաքական մեծ կարեւորութիւն ունի։ Իրրեւ եւրոպական նախարար Մ. Վիդդէի պիտի յաջողէ Բէրլինի ազնուականութեան մարէլլ Մ. Սուխօմլինով, որ նշանաւոր իրաւագէտ մը համբաւը ունի։ Նախապէս Օսէանի դատարանին Ա. ընդհ. դատախազն էր. բայց ապա այդ պաշտօնէն հրաժարեցաւ իր ընդարձակ հողերն ու ագարակները վարելու և աղնուականութեան ներկայացուցիչ ընտրուելու համար։

ԲԱՐԻԶ.—Ճիպուտիէն կը հեռագրուին.— Պերպէյէն հասած Սօմարիները կ'ըսեն թէ, Էմիրը Պոհոդլի մօտ 2000 մարդ զրկեր և 40ի չափ Աղգլիացի սպայ ջարդեց։ Երեք սպաներ ազատուելով Գլպպէրա հասան։ Կը հաւատան թէ, անգլիական դեսպան Հարրինկթոն, որ տարին նեղոսի մէջ կը սպասէր, Սուդանի վերջին դէպքերուն համար, ընդհատեց իր Ուգանդա ուղեւորութիւնը դէպի Հարար։

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

Բերա, Վալիտէ Զէյմէի ճամբէին վրայ 71 թիւ քարուկիր երկու բեռասով տունը, որ կը պարունակէ հինգ սենեակ, սիրուն պարտէզ մը, հոր, սառնիճ, հանգստաւէտ է և ունի օդասուն դիրք մը ու գեղեցիկ տեսարան, վարձու պիտի տրուի այս անգամ։

Դիմել Բերա, Եղբայրներ վարժարան, ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ՊԱՐԵԵՒԵԱՆԻ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ իր Դ. օրուան նիստին մէջ հետեւեալ որոշումները տուաւ։

1.—Պարիարքարանի համար պէտք եղած ածուխի գնումը նաւագուրդով կատարելու մասին պաշտօնական ծանուցմամբ հրաւէր եղած էր յանձնառուներու։ Տնտես. Խորհուրդը իր այս նստին մէջ քննելով առաջարկուած պայմանները, ածուխի հայթայթումը յանձնեց Յունի մը որ ամէնէն նպաստաւոր պայմանները ներկայացուցած էր։

2.—Խորհուրդը նկատելով որ Թաղ. Խորհուրդներէն զատ ազգային եկեղեցական այլեւայլ հաստատութեանց վարիչ մարմինները ցարդ իրենց գործադնութեանց հաշիւները չեն մատուցած Պատրիարքարանի, յանձնարարեց ելեւմտից տեսչին Տնտեսական Խորհուրդին ներկայիս ցուցակը այդ կարգի հաստատութեանց կամ Մարմնոց, բանալիմ Ս. Պատրիարք Հօր յայտագրերով հաշուետուութեան հրաւիրելու համար ադպիսիները։

3.—Խորհուրդը՝ Դանիելի եկեղեցին վերաբերեալ և իր օրակարգին մէջ գտնուած բոլոր թաղային խնդրոց համար որոշեց տեղական քննութիւն մը կատարել։

4.—Խորհուրդը նկատելով որ Պատրիարքարանի գործադութեան համար պէտք եղած թղթակիցներու և տպագրական և կազմական գործոց նուազուրդին մասնակցող յանձնառուները այս նիստին չեն ներկայացած, որոշեց երկրորդ պաշտօնական ծանուցմամբ մը ուրի օր ևս մէջտեղ սահմանել և այն ատեն կատարել վերջնական նուազուրդը։

5.— Ալէքսանդրիոյ եկեղեցւոյ նախորդ Թաղ. Խորհուրդը ֆր պաշտօնավարութեան ժամանակամիջոցին հաշիւները Խորհուրդին ներկայացուցած՝ ինչ ինչ դիտողութիւններ ըրած էր արդի Թաղ. Խորհրդոյ մասին։ Որոշուեցաւ այդ հաշիւները յանձնել կեղբ. Համաբանիկին նախաքննութեանը և անկէ ետք նիստ տալու համար։

6.— Վանայ Արարատ գիւղի եկեղեցիին և Լիմ և Կառուց Ամատաներու Պոլսոյ մէջ ունեցած կալուածներու մասին փաստաբան Սօրսիանն էֆ. յանձնարարեալ քննութիւնը կատարելով, զրպիտները ներկայացուցած էր իր տեղեկագրովը։ Խորհուրդը իր գոհունակութիւնը յայտնելով յիշեալ էֆ.ին, որոշեց առաջիկայ նիստին մէջ զրպիտ յիշեալ խնդրով։

7.— Էջմիածնայ հանգուցեալ Պողոս էֆ.ի կինը՝ որ հրաւիրուած էր Խորհրդոյ այս նստին՝ յարուցուած կտակային խնդրին համար, գրով մը անձամբ չը կարնալով ներկայանալ յայտնելով, խոստացած էր մինչև 15 օր ներկայացնել մը տրիկ։ Խորհուրդը որոշեց սպասել զինուելիք ներկայացուցիչին։

8.— Խորհուրդը նկատելով որ Սամսոնի Թաղ. Խորհուրդը տեղւոյն Ազգ. քառանդամին մասնակցութեամբ հաշուեկշիռը և նոյն մարմնոյն վերաբերեալ մէկ գումարին ստացագիրը տակաւին չէ ներկայացուցած իրեն, որոշեց վերստին հրաւիրել յիշեալ Խորհուրդը, որպէս զի Ամիր Մէրմէրի և Նարը-Գարուի Թաղ. Խորհրդոյ հաստատութիւնը ստանալէ յետոյ նոյն հաշիւները ներկայացնէ Տնտեսական Խորհուրդին։

9.— Պոյանիգիւղի ազգ. գերեզմանատան չրջապատը չինող ճարտարապետին մէկ գրէն խորհուրդը տեղեկանալով որ տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը հակառակ եղած յանձնարարութեան, տակաւին չէ վճարած յիշեալ ճարտարապետին Տնտես. Խորհրդոյ կողմէ սահմանեալ գումարը, որոշեց խնդիրը յայտագրել Ս. Պատրիարք Հօր, որպէս զի հրամայէ նոյն Թաղ. Խորհուրդին՝ վճարելու համար որոշեալ գումարը։

Խորհուրդը ստանցմէ զատ զրպիտ Զէյնուլի Ասլի գիւղի և Վանայ Նորշէն գիւղի և Պալտիու եկեղեցիներուն, ինչպէս նաև Ազգ. Հիւանդանոցին վերաբերեալ կարգ մը կալուածական և հաշուական խնդիրներով։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Պալէքի քաղաքէն կը գրեն մեզ.—Բազաքիս Հայ գաղթականութիւնը որ առաջները չատ անցեալ մը ունէր, վերջին տարիներս քիչ մը ուշացաւ։ Եկեղեցւոյ և դպրոցի չգոյութիւնը չատ զգալի և ազնուարար է կրօնական և կրթական տեսակէտով. տղաք կը յաճախեն յունական և ոչ թիւրք զպրոցները և մայրենի լեզուն իսկ մոռնալու վրայ են։ Միրոնիներները ամիսներով կը յապաղին և երբեմն յոյները յոյն անուններով կը մկրտին զի մերձաւորագոյն Հայ եկեղեցին Վանայինն է, և Վանայէ քահանայ մը 30-40 ֆրանքով կրնայ գալ և չատ անգամ ալ չկրնար ժամանակին համեմատ այս պատճառաւ հիւանդները անխնամ կը մեռնին իսկ յուղարկաւորութիւնները յոյնք և պուլկարք կը կատարին զժկամակելով իսկ, մեռեալը իրենց ետ կեղեցին մացնել։

Տեղւոյս Հայերը շատ փափաքող են Աղեցւոյ և դպրոցի մը հաստատուելու և հակառակ իրենց փոքր թիւին, գիւրաւ տարին 1200-1500 ֆր. գումար մը կրնան հանգանակուիլ ինչ որ քահանայի մը ապրուստը գրեթէ կ'ապահովէ. մակայն մատուռի մը և դպրոցի մը շինութեան համար գոնէ 10000 ֆրանք պէտք է և կը կարօտի բարերարի մը կամ հանգանակութեան մը։ Վերջին տարիներս հայոց մէջ գովելի մեանդ մը կը տեսնուի եկեղեցիներ կամ դպրոց կամ նորոգելու։ Այս հաստատութեանց պէտքը աւելի զգալի է գաղթավայրերու մէջ ուր բոլորովին զուրկ են հոգեւոր մխիթարութենէ և նոր սերունդները հեռացեալ օտարանալու ենթակայ կ'ըլլան, մինչդեռ կեդրոնին մի փոքր օժանդակութեամբ կը կրնան այս գաղթականութիւնը, և միւսնոյն այս օգնութեան ալ պէտք չեն ունենար, այս կարգէն է նաև Պալլգ։

ԻԶՄԻՐԵԱՆՑ գրական մրցանակաբաշխութեան հանդէսը առաջիկայ Եշ. ը, Յունիս 26, տեղի պիտի ունենայ Զալաթիայ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պարիրքէնի։

ԿԻԼԻԿԻԱՅԻՆ եկած տեղեկութիւններ կ'ըսեն թէ, Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոս՝ վերջերս Սիսէն Ատանա մեկներ է։

ՊԱՂՏԱՏԷՆ Պարիրքարան եկած հեռագրով մը։ Պաղատի Հայերը կը խնդրեն որ Տ. Վահան վրդ. Քէլէշեանի տեղ, իրենց ցուցուցած եռանուն ցանկին մէջէն եկեղեցական մը ղրկուի իբր հոգեւոր հովիւ։

ՔԻՕՍԹԷՆՃԷԻ Թաղ. Խորհուրդը, դարձեալ դիմում մը խնդրեց Պարիրքարանէն որպէս զի Ցէնճեան Տ. Արիսակէս քահանան պաշտօնի կոչուի փոխանակ Դաւաւորեան Տ. Յակոբ քհ.ի, որուն գայթակղական արարքներուն համար արդէն դանդաղագիրեր եկած են։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ Առաջնորդ Տ. Զաւէն Մ. վարդապետ, Ս. Մեռօն խնդրած ըլլալով, մօտերս պիտի ղրկուի։

Տ. ՄՈՎՍԷՍ եպս. Կէօմրիւքճեան, հրաւիրուած է յառաջիկայ շաբթուան դուարթուելիք Կրօն. Ժողովին նիստին ներկայանալու։

ՊԷՊԷՐԻ Գերման Որբանոցին 12 Խարիզդի աշակերտուհիները որոնք շրջանին աւարտած են, առաջիկայ աշխան Տնօրէնութեան կողմէ իրենց ծնողաց մօտ պիտի ղրկուին։

—Կրօն. Ժողովին Ա. ատենապետ Տ. Գրիգորիս եպս. անցած կիր. այցելեց նոյն որբանոցը և որբերուն ուսումնական վիճակը քննելով խրախուսական մը խօսեցաւ։

—Նոյն որբանոցի ամավերջի քննութիւնները տեղի ունեցան Դշ. օր։ Ամերիկուհիները շատ յաջողակ էին մասնաւոր հայերենի, Հայ. Եկեղեցւոյ Պատմութեան և Գերմաներէնի մէջ։ Ամէնքն ալ թուով 50՝ գրեթէ հաւասարաչափ էին։ Դիպուածն մանկավարժութիւնը բարերար ազդեցութիւն մը թողած էր անոնց վրայ։ Պատ. Տնօրէնը Բէօղլէր անոնց կրօնական զգացմունքներուն չէ դպած և անոնց խղճի ազատութիւնը յարգած է։

Ցարկէն եաքն ալ վկայականներու բաշխման հանդէսը կատարուեցաւ։ Որբանոցը այս տարի երկու չրջանաւարտուհի ունի, Օր. Օր. Միրանոյշ Կէօլիւեան (Պարտիզակցի) և Էլմաս Դաւրտեան (Եէնի-Դեհուլի)։ Երեքէ մը վերջ բեմ բարձրացաւ Տ. Տիրայր Վ. որ բանախօսութիւն մը ըրաւ։ Փոխնիները գոհ ազատուութեան մը տակ մեկնեցան ժամը 9ին, շնորհաւորելով Տնօրէնը։

ԼՈՅՍ շաբաթաթերթի վաղուան թիւը այսօր հրապարակ կ'ելնէ հեռաւոր նոխ և սիրուն բովանդակութիւնով։ Սիրելի կիներու։—(Մխիթարեան) ՎԱՐԴ։ Անձրեւին օրը։—(Ֆանթիզի) ԴԱՄԷՐ, Ինչ դ'ըսեն Օրուանները։—Լիլիա։ Լուսերու տրոյան՝ արձակ համարձակ։ (Ֆանթիզի ոտանաւոր) ԱՄԱԿՈՒՄ ԴԻՈՒՂԵՏԻԱՆՈՍԵԱՆ։—Ցուրտ գիշեր մը։—ԱՐՇԱԿ ԻՍԳԼՇԷՐԵԱՆ։ Զաթ-Բաթ նօթեր։—Լիլիա։ Թատերական քրոնիկ։—ԲԱՆԱԳՈՂ ԼՈՒՌԹԻՆԵԱՆ։ Գէս.—Մ. Տ.։ Որկրամոլ փեսին ձախողուածը։—Մ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ։ Թթուաձներու մուճիպօքը։—ՄԷԼԷԹՕՆԷՄՄԻՒ։ Բոյնին մէջ իմ մը (Լոյսին թերթոնը)։—ԱՐՏՈՅՏ։ Դէս-Դէս։

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿ Պատկերազարդ շաբաթաթերթի վաղուան թիւը։—

Դաշտերու մէջ՝ Ա. ՊԱՀՊԱԶԵԱՆ։—Աղջկանց դաստիարակութիւնը՝ Տ. ՀԱՅԱՐԱՊԵՏԵԱՆ։—Երախտագէտ թռչունը Լ. ՍՐԱՊԵԱՆ։—Դիւցազն մանուկ մը՝ Կ. ԹԷՐՃԷՄԱՆԵԱՆ։—Օրուան նիւթեր՝ ՀԵՐՄԷՍ։—Մոլու հրէշներ։—Դպրոցի թանգարանը՝ Վ. ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ, եւն. եւն.։

ԱԶԳ.—Յառաջիկայ կիրակի՝ Տօն Դիւտի Նշխարաց Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի, եկեղեցւոյս տօնախմբութիւնը ըլլալով, Պրուսայի Առաջնորդ Տ. Յովհաննէս Եպս. Արշարունի հրաւիրեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել՝ ի հոգեւոր մխիթարութիւն կղզիները բնակող բարեպաշտ ժողովրդեան։

Առաւօտեան ժամերգութիւն ի ժամ 11

Սկզբնաւորութիւն Ս. Պատարագի ի ժամ 1

Թաղ. Խորհուրդ
Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ
Գրնալըի

* * *

ԱԶԳ.— Դալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Խնամակալութիւնս կը ծանուցանէ թէ, յառաջիկայ Կիրակի (22 Յունիս 903) Ս. Եկեղեցւոյն Տօնախմբութեան առթիւ Ս.Մեռ. Սրբազան Պատրիարք Հայրը հանդիսանալ է Ս. Պատարագ մատուցանել և իր հոգեշունչ և պերճախօս քարոզութեամբը հոգեւոր պարգևել բարեպաշտ ուխտաւորները։ (ԿՆԻ)

17 Յունիս 903
Դալաթիա

Մաճօր.— Սկզբնաւորութիւն ժամերգութեանց ի ժամ 11½, Ս. Պատարագի՝ 2։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Սամանի առաջնակարգ ազգայիններէն և ինքնաշխատութեամբ դիրք գրաւելով, վերջերս Նէմիլլատ եղբարց երկրի վաճառատան ընդարձակ գործին վարիչ-ընկեր Ենովք էֆ. Կինճեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի Աղդ. Հիւանդանոցիս հաստատուելիք նոր իրատուութիւնք եղած են Սամանէն։—

Տէր և Տիկին Ա. Կինճեան 2 օսմ. ոսկի, Տէր և Տիկին Ց. Կէօվչէնեան 2, Տէր և Տիկին Թ. Թադէոսեան 1, Ս. Զէյլպէկեան 1, Պ. Ստեփանեան 1, Աւագեան եղբարք 2, Տէր և Տիկին Ց. Ստեփանեան 1, Տէր և Տիկին Գ. Զիվլիտճեան 50 ղրուշ։ Գումար 10.50 ղրուշ։ (ԿՆԻ)

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ, ՊԱՆՔԱ

ԱՄՈՐԹԻՍՄԱՆ
1896ի 5% ՕՍՄ. ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐՈՒՆ
2,975,200 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
Է. վիճակահանութիւն, 5/18
յունիս 1903
950 Ամսթի թիւեր

8,061—	8,110	9,311—	9,360
11,061—	11,110	22,061—	22,110
38,411—	38,460	40,511—	40,560
50,011—	50,060	50,061—	50,110
52,161—	52,210	67,611—	67,660
68,161—	68,210	91,661—	91,710
98,611—	98,660	116,711—	116,760
119,161—	119,210	131,261—	131,310
137,761—	137,810	146,711—	146,760
		148,011—	148,060

ԿԱՐԴԱԼ Դ. երես Նիքոլաքի Բաբատօրուլօսի իւղի աղդը։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Կ. ՊՕԼՍՈՅ

(1903 Յունիս 19/2 Հինգշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Սերթ էքսթրա, օխան	42 փր.
» մէջին տեսակ »	38-40 »
Ձերմակ Ս. լիսպայէն պակաս	6½ ղ.
» Բ. »	6¾ »
Մախլութ (խառն) »	7½-8 »
» (հաճարով) »	8¾-9½ »

Այսօր ժամանեց 5 վագոն ցորեն Անատոլ։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քերմա Ա. պարկը 75 ղ.
» » Բ. և Գ. » 73-74 »
Վարնա 360 պարկ. Ն° (2) 76, գերմա 72-73 ղրուշ։

ԹԵՓ

Օխան 17 փարա։

ԳԱՐԻ

Աղէկ տեսակը 12 ղրշ. գրիւը
Երկրորդ » 11½ »

ՄԻՍԻՐ

Օխան 31-32 փարա։

ԹԷՎԱՀԱԹ

Թրապիզօն վիլայէթի Տէֆթէրտարլըղընա՝ Դարասի սանճաղը մուհասէպէճիի իզդ. Էսաս Մուխլիս պէյ թաքին պուլդրմուշ վէ մուամիլէյի մուհալլէֆ պուլունմուշ սբբ։

Այսրն վիլայէթի տախլիսատ Թավաս գազասը գայմագամլըղը՝ Սաֆիխա գազասը գայմագամը իզդ. Ճէմալ պէյ թէֆվիզ պուլդրմուշ վէ իհբարի թանզիմի մանալնէֆ ինսա զլբընմըշ սբբ։

ՆԵՐՔԻՆ

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆԸ.—Բարիզէ հեռաւեալը կը հեռագրեն առաջի օրուան թռուլ։—

Օսմ. Կայս. Պանքային յանձնաժողովին որոշումով, Պոլսոյ Օսմ. Պանքային ընդհ. տնօրէն Մ. Կասթօն Օպուանս Բարիզի Օսմ. Պանքային վարիչ կարգուեցաւ և անոր յաջորդ ընտրուեցաւ Վերին-Կարօն գաւառին պետական հաշուակալ, նախկին կառավարիչ և Պանք տը Ֆրանսի վարիչ Մ. Տէֆֆէ։

—Ֆրայէ Բրեսէ ալ կը գրէ թէ Օսմ. Պանքայի վարչական խորհուրդը Պոլսոյ Օսմ. Պանքային տնօրէն անուանեց Պանք տը Ֆրանսի վարիչ Մ. Տէֆֆէն։ Երբ Մ. Օպուանս իր հանգուցեալ հօրը գործը սկսի Բարիզի Օսմ. Պանքային իբր վարիչ, Մ. Տէֆֆէ ալ պիտի սկսի իր նոր պաշտօնին։

—Մ. Տէֆֆէ, որ Պատուոյ Լէգէոնի հրամատար է, Մ. Բոնսթանսի ներքին գործոց նախարարութեան օրով գաւառապետ եղած է։ Երբեմն եղած է ելմտական ընդհ. քննիչ, այժմ Վերին-Կարօնի հաշուակալն է և Պանք տը Ֆրանսի 15 վարիչներէն մին։ Մ. Տէֆֆէ ելմտական կարող և մասցի անձ մըն է և ամէն կերպով ձեռնհաս՝ Օսմ. Պանքային պէս ելմտական մեծ հաստատութիւն մը վարելու։

—Մ. Օպուանս որ Բարիզ կը փոխադրուի, ելմտական կարող անձ մըն է նաև։ Օսմ. Պանքայի վարչութեան մէջ մտած էր 1886ին և Բարիզի վարչական խորհուրդին քարտուղար եղած էր։ Ինք առաջին անգամ 1895ին եկաւ Պոլիս, տարի մը ետքը եղաւ տրնօրէն, յետոյ ընդհ. տնօրէնի օգնական և վերջին նոյեմբերին, Սրը Համիլդէն Լանկի տեղ ընդհ. տնօրէն։ Այսպէս Մ. Օպուանս իր պաշտօնը վարեց 6 ամիս։ Վեհ. Սուլթանը դնահատելով Մ. Օպուանսի կարողութիւնը, բարեհաճած է անոր շնորհել կայս. բարձր պատուանշաններ։ Վերջերս Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ անոր շնորհել Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշանը, ականակուռ Օսմանիէ պատուանշանէն ետքը։

ՀՈՒՆԳԲԵՐԸ.— Պոլսէն կը հեռագրեն Սբանցարտի։—Գաւառներէն եկած լուրերէն կը հասկցուի թէ՝ խստ անձրեւներ և կարկուտներ տեղացած են վերջին քանի մը օրերուն մէջ։ Ո՛չ որ հունձքերը հասած և պառկած էին, ինչպէս ցորենը, գարին եւն. մեծ մասամբ կորսուած են, ընդհանրապէս խօսելով, եղած նիւթական վնասը մեծ է, թէև ներքին հեռաւոր գաւառներէն դեռ լուրեր եկած չեն։ Պոլսոյ մէջ ալ տարուոյն այս եղանակին համար բոլորովին անսովոր անձրև կը տեղայ շարունակ։ Նմանը չտեսնուած առատութեամբ կարկուտ տեղայ վերջերս։

—Հարաւային Ռուսիոյ մէջ ալ հեղեղման անձրեւներէ վնասուած են հունձքերը։ 17 տարիէ ի վեր այսքան անձրեւայոյզ ամառ տեսնուած չէր։ Ռումանիոյ մէջ ալ հունձքերուն ⁰/₀ 20ը փճացած են։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԷՐԻՆ ՄԻԱՑՈՒՄԸ.— Բարիզէն Գշ, օրուան թիւով կը հեռագրեն Ֆրայէ Բրեսէի թէ՝ այդ օրը Օթէլ Բրօնթիանթալի մէջ ընդհ. ժողով գումարած են օտար արժեթուղթեր ունեցող ֆրանսայի արժեքէրերը, նախագահութեամբ ընկերակցութեան պետին Մ. Մարչարի։ 200 հոգի ներկայ էին, որոնց մէջ բազմաթիւ կիներ։ Ժողովը յանձնախումբ մը կազմեց ուսումնասիրելու համար Օսմ. Հանր. Պարտքին Միացման ծրագիրը։

ԽՏԻՎԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ.— Կալլէսի իշխանը ու Խտիվը ամսոյս 14ին այցելեցին տարեկան երկրագործական մըրցումին, որ կը կատարուէր Լոնտոնի չրջակաները, Բոյալ Բարքի մէջ։ Իշխանը և Խտիվը իրարու հանդիպեցան արքայական տաղաւարին մէջ, ուր քանի մը վայրկեան իրարու հետ տեսակցեցան։ Ցետոյ Խտիվը որ արդէն չրջանը ըրած էր զանազան ցուցադրութեանց, մեկնեցաւ Լոնտոն։

ԲԵԹԵՐՊՈՒՐԳԻ կայս. գեղարուեստից ակադեմին, հրաման ղրկեց Ս. թէնքի ռուս դեսպանութեան, Հելլէն մայրաքաղաքին մէջ մէկ մասնաճիւղը բանալու Պոլսոյ Ռուս Հնագիտական Ընկերութեան։ Այս առթիւ պէտք եղած 12,000 բուպլիի գումարը պիտի հայթայթուի հանգանակութեամբ։ Նոյն ակադեմին որոշեր է նաև 1000 բուպլիի գումար մը տալ, որպէս զի գիտական այդ նոր հաստատութեան կից պատասխան մը հաստատուի նկարիչներու և արձանագործներու համար։

ՊԱՐԻԶԻ ՇԱՀԸ ականակուռ ընչաւէտներ նուիրեց Թէհրանի Օսմ. դեսպան Շէմսէտտին պէյի և Մեծ-Լողճէֆ պէյի։ Նաև Առիւծ և Արեւ պատուանշանին զանազան աստիճաններ՝ մաքսային վերահսկողութեան սակացոյցերու դիւանին տեսուչ Ալի Բիրա պէյի ու վիճակագրութեանց դիւանին տեսուչ Թահսին պէյի, Սուլթանիէ վարժարանին ուսուցիչներէն Ֆէյզի ու Համի պէյերու։ Ս. կարգի Ակիֆեաց պատուանշանն ալ Թէհրանի Օսմ. դեսպանին կնոջը։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ նպատակի գործը ընդարձակուած ըլլալով, կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ անոնց դանձումը և միւս գործառնութիւնները յանձնուին ելմտական ուրոյն վարչութեան մը՝ հսկողութեամբ առեւտրական և հանրօգուտ չինութեանց նախարար Զիհնի փաշայի։ Երկրագործական Պանքային պաշտօնեաներէն Բէշիտ պէյ որ նոյն երկաթուղիին նպաստահաւաք յանձնաժողովին հաշուակալն էր, Երկրագործական Պանքային փոխադրուեցաւ առեւտրական ու հանրօգուտ չինութեանց պաշտօնարանը և հաշուակալութեան օգնականի տեղողսով հաշուակալ կարգուելու նոյն վարչութեան։ Շեվքէթ պէյ ալ մուամիլիլ կարգուեցաւ։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Յունաց Պատրիարքարանը Կայս. Պալատին Ա. քարտուղարութեան յանձնեց երախտագիտական ուղերձ մը, զոր մատուցած է Նէվրօքօրի Ցոյն հասարակութիւնը, Ռումէլիի մէջ է դորձ դրուած վարչական բարենորոգումներուն համար։

ԿԱՑՍ. ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանին մէջ, կիներու յատուկ վիրաբուժութեանց տաղաւար մը պիտի կառուցուի, որ 2 սենեակ պիտի ունենայ 2 անկողինոց և սրահ մը՝ 4 անկողինոց։

ԳԵՏՆԱԲՈՒԽ ԶՈՒՐԵՐ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայած էր Դասրմ-փաշայի և Թաքավլայի չրջականերուն գետնաբուղին անուշ չուրերուն համար չրամբար մը չինել և աղբիւրներ՝ մօտակայ թաղերուն մէջ։ Շինութեանց յատակաձեւերը կայս. հանութեան արժանացած ըլլալով, չրամբարին հիմնարկէքը պիտի կատարուի առաջիկայ Օգոստ. 19ին, Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձին օրը։

ՄԱՀ.—Պետական Խորհուրդի անդամ և Նէֆէդէի էմիրներէն Ատաուլլահ փաշա մեռաւ առջի օր Պէշիքթաշի իր քնակարանին մէջ։

ՄԱԼԱԶԳԵՐՏԷ կը հեռագրեն թէ, երկրաշարժի ցնցումները դադրած են։ Տունները սկսած են վերաշինուիլ, կարօտներուն արմտիք կը բաժնուի։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ կաղաքանը մացուած քարիւղի մնասուկներէն 3 ղ.ի տուրք մը պիտի առնուի առժամապէս, տեղին չրջաղներուն չինութեանց ծախքին համար։

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ.—Ֆատրիսի մէջ առաջիկայ տարի գումարուելիք ճարտարապետական համաժողովին պատուիրակ ղրկել հրաւիրուեցաւ կայս. կառավարութիւնն ալ։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.—կարգ մը վաճառականներ՝ մենաշնորհ խնդրած էին Պոլսոյ և արուարձաններուն մէջ մասնաւոր չուկաներ (հալ) հաստատելու՝ ձուկ, բանջարեղէն և այլն ծախելու համար։ Այս առաջարկը մերժուեցաւ, վասն զի տեղական առեւտուրին եղանակը թերչաւոր չէ առոր։

ԲԱՆԱԿԷՆ ԱՐՏԱՔՈՒԱԾ.— Կայս. Գ. Զօրաբանակին զինուորներէն Բ. Մելլազիմ Մէհմէտ էֆ. իր անձնական շահուն համար կարգ մը խարդախութիւններ գործած ըլլալով, նոյն զօրաբանակին Պատերազմական Ատեանին առջեւ դատուած, և երեք ամիս բանտարկութեան դատապարտուելով, բանակէն արտաքսուած է։

ԴՈՆԵԱՑԻ ԴԱՇՏԸ.—Կայս. Իրատէ մը համաձայն, Անատոլուի երկաթուղի Ս. ճարտարապետը և ուրիշ քանի մը երկրաչափներ ջրաբաշխական ուսումնասիրութիւններ պիտի կատարեն, Դարա-Վիրանի ջուրերը ջրանցքներու միջոցաւ Դոնիսի ջրաղացներու մինչեւ Ադանայի հողերը ոռոգելու համար։

ԹԱՐՄ ՊՏՈՒՂՆԵՐ.— Երկկ էմին էօնիւ և պատղներու մաքսատունը հասան 449 uporpu բալ և ծախուեցան օխան մինչեւ 55 փր.ի։ Եկան նաև 300 մնատուկ տանձ, 86 կողով խնձոր. տանձը ծախուեցաւ օխան 57 փր.ի, իսկ խնձորը մինչեւ 69ի փր.ի։ Երկկ և առջի առաւ էմին էօնիւ հասաւ 141 կողով սմբուկ (բաթլըճան) և ծախուեցաւ 100ը 22½ 33 ղր.ի։

ՑՈՅՆ ԲԱՐԵՐԱՐՆԵՐ.— Մ. Ժան Վերնուտաքի 2000 ոսկի նուիրեց Պալըքլըի Յունաց հիւանդանոցին կից ծննդաբերութեան սրահ մը շինելու համար։ Ուրիշ անձ մըն ալ 300 ոսկի նուիրեց Ռէօմթիկէնեան դորձիք մը գնելու համար։

—Բինէվէն (Ռուսիա) Մ. Եանի Սինատոս, անցածները Պոլիս դտնուած առեն Յունաց Պատրիարքին այցելելով երկու գրութիւն թողած էր։ Սինոդին մէջ, ասոնք բացուեցան. առաջինին մէջ նշանակուած էր որ Մ. Եանի Սինատոս Հելլէն Պանքային յանձնած է 30000 ֆր. որուն տոկոսին ¾ը, իր մահէն ետքը, Պատրիարքարանին պիտի վերադրի և ¼ն ալ իր եղբօրը։ Միւս դրութեան մէջ 25,000 ֆր. նշանակուած է, որուն տոկոսը պիտի յատկանայ Բինէվի օրթոտոքս եկեղեցին որքան ատեն որ եկեղեցական արարողութիւնները յունարէն կատարուին։ Իսկ հակառակ պարագային՝ Պոլսոյ Պատրիարքարանին պիտի տրուի։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿԱՅՍԱԿ.— Եվանկելիսքրիսա առաւատանը որ կիր բեռցած Ամերիկայ Բալալա կ'երթար, այս վերջին նաւահանգիստը մտած առեն սոսկալի սեղատարափի մը բռնուեցաւ։ Կայծակ մը խորտակեց անոր կայմը և չանթահարեց նաւաղներէն 25 տարու Երկկն։

ԿՆՈՋ ՀԱՄԱՐ.—Մաղնիսայի մէջ, Բարաքլաք դատէ Հաճի Մուսթաֆա էֆ. երբ թեթեւաբարոյ կիսան մը հետ տուն մը կ'երթար, հրաշէնի 5 հարուածներով սպաննուեցաւ այդ կնոջ նախկին ամուսինին, Մեչիտիք պէյն Եուսուֆի կողմէ։ Հաճի Մուսթաֆա էֆ. տուն փոխադրուեցաւ ուր մեռաւ։ Մարդասպանը ձերբակալուեցաւ։

ՈՐԴԻԱԿԱՆ ՍԷՐ.—Թերթերը կը պատմեն թէ, Հօճա Մուսթաֆա փաշայի կողմը սրճեփ Մուսթաֆա, չկրնալով արդիլել՝ իր մօրը ծննդավայրը մեկնիլը, յուսահատութենէն սրբուելէն վիրաւորեց զայն դաշոյնի հարուածով մը։

ԺԱՌԱՆԳԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ.—Թիւնէլի անօրէն օսմ. հպատակ Մ. Ագպէր, կրնսէ թուրքերէն թերթ մը, Բարիզի մէջ անդաւակ մեռնելով, անոր ունեցած շատ մը կալուածները մահվիլ մնացած են, սակայն վախճանեալին ազգականները նոյն կալուածներէն և ժառանգութեան իրաւունքներէն օգտուելու նպատակով, կեղծ գրութիւններ պատրաստեր և մահվիլ մնացած կալուածոց «թէվափի խմիթքալ»ի գործողութեանը ձեռնարկեր են։ Քաղաքապետութիւնը իմանալով այդ գործը, տեղեկութիւն հաղորդեց Եվգաֆի նախարարութեան որ իսկոյն քննութեան ձեռնարկեց։

ՀՈՐԸ ԻՆԿԱԾ.—Ձիհանկիր Քաղին մէջ Թնդանօթարանի թարգմանութեանց սենեակին առաջին քարտուղար Վէֆիզ պէյի չորս տարեկան աղջիկը, առջի իրիկունը, տան պարտէզին մէջ պրարուած ատեն, դիպուածով ջրհորը ինկաւ. քիչ վերջը դիակը հանուեցաւ։

ԱՐԿԱԾ.—Եէնիգիւղի բացերը, առջի գիշերը, խոշոր չոգենաւ մը ընկղմուց ձուկի նաւակ մը, բայց մէջը գտնուողները՝ ութը հոգի՝ որոնց երկուքը հայ, Յակոբ ու Գրիգոր, ազատուեցան։

ԳՈՂԵՐ.—Բերայի Իսմայ փողոցին գիշերապահը, առջի գիշեր, երկու մարդ տեսաւ որոնք Հաճիպիեար էֆ.ի տան դուռը կը խառնէին։ Գիշերապահը մօտենալ ուզեց, ասոնք փախան։ Բայց քիչ վերջը վերադարձած ըլլալով ոստիկաններէն ձերբակալուեցան։ Այդ երեքէն ալ Հելլենացի էին՝ Նիքոլաիս Եանի ու Եանի Լօռանցց։ Վրաներէնէն գողի գործիքներ գտնուեցան։

ՕՍՄ. ՁԱՒԵՇՏԱԽՈՒՄԸ

Այս իրիկուն, ժամը ճիշտ 2½ին, Օսմ. Կատակերգակ Զաւէշտախումբը Մէօհիւրտարի թատրոնին մէջ պիտի ներկայացնէ իր ամէնէն ծիծաղաշարժ ուրբքիչալիր կատակերգութիւններէն մէկը, թատերասէր հասարակութեան փափաքին համաձայն,

ՏԻԻՐԱՆ-ՏԻԻՐԱՆ
Գոմեսի-Պուլ 3 արար

որ փասարան ու նպարավաճառ երկու հոգեզբօրգաւակներու և մասարտ տանէրի մը ամբողջ չէնչող ու դուարթ իլիսանն է։

Ո՛վ թատերասէր ու նրբաճաշակ Մէօհիւրտարցիներ, դո՛ւք որ այնպիսի կը գնահատէք բարիզեան կատակերգութիւնները, եթէ կ'ուզէք կուշտ ու կուռ խնդալ, քահքահներով խնդալ, ճաթելու աստիճան խնդալ, դայէք տեսնելու

ՏԻԻՐԱՆ—ՏԻԻՐԱՆԸ
ԿԱՄ
ՓԱՍՏԱՐԱՆՆ ՈՒ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԸ

* * *

Կիրակի իրիկուն, ժամը 2½ին, Սկիւտարի մէջ Իճտիէի թատրոնը Օսմ. Զաւէշտախումբը պիտի ներկայացնէ

ՏԻԿԻՆ ՄՕՆԿՕՏԷՆ
Կատակախաղ 3 արար

և կատակերգութիւն մը՝ 1 արար։

* * *

Այսօր ցերեկոյթ Դատարդիւղի մէջ

ԲՕՆՊԻԵԷ ԸՆՏԱՆԻՔԸ

ՍԱԿԱՐԱՆ
ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ԲՕՆՍՈԼԻՏԷ

Երկկ իրիկուն գոցուեցաւ	35.01
Ամէնէն բարձր գինը	35.06½
» վար գինը	35.½

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երկկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	128.⅜
Երկուան բարձր գինը	129.50
» վար »	128.⅓
Բրէտի Ֆոնսիէ էմիրպէյն	266.50
Բարաքի	501.
Լորիսում	86.
Պանք Նաս. Կրէս.	422.
Թրամվայի Բամնեթուղթ	6.15
Թրանսվալ	124.
Բէժիի պարտաթուղթ Լ. Օ.	374.
Անատոլ. Երկ. բամնեթ. Ա. Ռ.	11.80
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	4.75

ՍԹԻԼԱՆՑ

Բենսօլիսթ մէկ օրուան Օսմ.	1.12½
» ութը » »	3.37½

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑԲԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղ.էն	ղ. փր.
Մէճիտիէ արծաթ	108.01
Նոր մէճիտիէ	104.
Անգլիական ոսկի	109.38
Ֆրանսական ոսկի	87.29
Բրիմից	51.06
Բօլ	90.
Բուպլի թղթադրամ	8.60
Լոնտոն 3 ամիս	110.22½
Բարիզ »	22.76

ԹԵՐԷԶ ՌԱՔԷՆ

ՀԵՂԻՆԱՆ
ԷՄԻԼ ԶՈԼԱ

թարգ.

Հարանիքի գիւղերը վերջապէս հասած էր և անոնք դէմ դէմի կը մնային անձկալիր, յանկարծական նեղութենէ մը բռնուած։ Իրենց բան մը չէր մնար ընելիք, եթէ ոչ բաղուկներնին երկարել՝ փոխելու համար կը քուռ գրկախառնումի մը։ և իրենց բազուկները կարծես չկամենային հիմա, կարծես յոգնած և սէրէն կշտացած։ Օրուան տաղտուկը զանոնք տակաւ առ տակաւ կ'ընկճէր։ Ցեղոյս Հայերը շատ փափաքող են Աղեցւոյ և դպրոցի մը հաստատուելու և հակառակ իրենց փոքր թիւին, դիւրաւ տարին 1200-1500 ֆր. գումար մը հանգանակուիլ ինչ որ քահանայի մը ապրուստը գրեթէ կ'ապահովէ. մակայն մատուռի մը և դպրոցի մը շինութեան համար գոնէ 10000 ֆրանք պէտք է և կը կարօտի բարերարի մը կամ հանգանակութեան մը։ Վերջին տարիներս հայոց մէջ գովելի մեանդ մը կը տեսնուի եկեղեցիներ կամ դպրոց կամ նորոգելու։ Այս հաստատութեանց պէտքը աւելի զգալի է գաղթավայրերու մէջ ուր բոլորովին զուրկ են հոգեւոր մխիթարութենէ և նոր սերունդները հեռացեալ օտարանալու ենթակայ կ'ըլլան, մինչդեռ կեդրոնին մի փոքր օժանդակութեամբ կը կրնան այս գաղթականութիւնը, և միւսնոյն այս օգնութեան ալ պէտք չեն ունենար, այս կարգէն է նաև Պալլգ։

ԻԶՄԻՐԵԱՆՑ գրական մրցանակաբաշխութեան հանդէսը առաջիկայ Եշ. ը, Յունիս 26, տեղի պիտի ունենայ Զալաթիայ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պարիրքէնի։

ԿԻԼԻԿԻԱՅԻՆ եկած տեղեկութիւններ կ'ըսեն թէ, Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոս՝ վերջերս Սիսէն Ատանա մեկներ է։

ՊԱՂՏԱՏԷՆ Պարիրքարան եկած հեռագրով մը։ Պաղատի Հայերը կը խնդրեն որ Տ. Վահան վրդ. Քէլէշեանի տեղ, իրենց ցուցուցած եռանուն ցանկին մէջէն եկեղեցական մը ղրկուի իբր հոգեւոր հովիւ։

ՔԻՕՍԹԷՆՃԷԻ Թաղ. Խորհուրդը, դարձեալ դիմում մը խնդրեց Պարիրքարանէն որպէս զի Ցէնճեան Տ. Արիսակէս քահանան պաշտօնի կոչուի փոխանակ Դաւաւորեան Տ. Յակոբ քհ.ի, որուն գայթակղական արարքներուն համար արդէն դանդաղագիրեր եկած են։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ Առաջնորդ Տ. Զաւէն Մ. վարդապետ, Ս. Մեռօն խնդրած ըլլալով, մօտերս պիտի ղրկուի։

Տ. ՄՈՎՍԷՍ Եպս. Կէօմրիւքճեան, հրաւիրուած է յառաջիկայ շաբթուան դուարթուելիք Կրօն. Ժողովին նիստին ներկայանալու։

ՊԷՊԷՐԻ Գերման Որբանոցին 12 Խարիզդի աշակերտուհիները որոնք շրջանին աւարտած են, առաջիկայ աշխան Տնօրէնութեան կողմէ իրենց ծնողաց մօտ պիտի ղրկուին։

—Կրօն. Ժողովին Ա. ատենապետ Տ. Գրիգորիս Եպս. անցած կիր. այցելեց նոյն որբանոցը և որբերուն ուսումնական վիճակը քննելով խրախուսական մը խօսեցաւ։

—Նոյն որբանոցի ամավերջի քննութիւնները տեղի ունեցան Դշ. օր։ Ամերիկուհիները շատ յաջողակ էին մասնաւոր հայերենի, Հայ. Եկեղեցւոյ Պատմութեան և Գերմաներէնի մէջ։ Ամէնքն ալ թուով 50՝ գրեթէ հաւասարաչափ էին։ Դիպուածն մանկավարժութիւնը բարերար ազդեցութիւն մը թողած էր անոնց վր

«ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՅՆԸ

ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՌ 31

ՎԱՅՐԵՆԻՆԵՐՈՒ ՆԱՀԱՊԵՏԸ

Վ. Է. Պ.

ՀԱՍԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ

52

Ճամբորդութիւնը

Հիմա պիտի միանանք այս պատմութեան մէջ կարեւոր դեր ըսխնցող երկու մարդկանց դէմ երկար ատենէ ի վեր սահմանած էինք մէկ կողմ ձգելու։

Վալանթէն՝ Տօն Թառէօի հետ ուսակցութենէն եաք, հապա առնն ուղեցած էր իր ողջերթը յայտնել կոմսին և անմիջապէս հեռացած էր նոր աշխարհէն, Թառնկուալ Լանէքին ու անոր անքամանելի շուներն հետ։

Վալանթէն Ժրանսանէն մեկնելով, ինքզինքին համար ուղղած մը գծած էր։ Իր կեանքին նուիրական նպատակ մը տուած էր ասիէ եաք, քանի որ մինչեւ այն առնն ո և է ուղղակ և որոշ նպատակ մը չէր ունեցած։ Ուրեմն ինքն իր վրայ խորհիլ։

Փոխզուսարեանակ գնդապետը իր տղան կոչած էր մեռնելու ատեն։

Վալանթէն խորհեցաւ որ վարկեանը եկած էր քաղելու այն ժառանգութիւնը զոր թողած էր իրեն իր բարերարը։

Զը վարանեցաւ։

Իր ապագայութենէն ի վեր թէև տասած չէր իր կեանքերայրը որ, իր ապրիմօգաթիկ դիրքին և հարստութեանը պատճառով, ակամայ կ'ընդունէր խնդ զնուորին այցելութիւնները, Վալանթէն առաջին անգամէն զգաց այն Հապէս ջղայնն ու գրեթէ իգական այն բացակայ յանդգնութիւնը որ լակ զգացում էր և պատն ամենէն մեծ սէր ակարութիւնն էր միայն։

Հակառակ որ այս երիտասարդը, կարասած պիտի ըլլար եթէ ինք նեղակ չի կարէր երեն։

Ինչպէս յարը հարուստ ծնող մարդիկը, Լուի ալ չէր գլուխը կեանքին պէտք եղած էական սովորութիւնները։ Իր կեանքին մէջ պատահած դժուարութիւններուն առաջքը կ'առնէր չատ անգամ իր դրամով։

Բայց այս հարստութիւնը յանկարծ պարեցուցի երեն, Լուի, որոշեց անհնարաւոր ըլլալ։

Վալանթէն ընդհանրապէս, իր ծրագիրներն ի վեր վարուած իր իմացականութիւնը գործածելու և իր հատկութիւնները ինքն իր մէջէն փնտռելու, զգաց թէ իր կոմենդոր դատարակութիւնը, նորէն նոր նորոգել պէտք էր։ Զշեղերկեցաւ այս դժուարին գործին առջեւ, ու որոշեց մարդ ընել Լուին, ինչպէս կ'ըսէր ինքը չատ անգամ։

Այն օրէն իր կեանքի նպատակը դարձած էր։ Ինքզինքը նուիրել իր կոմենդորը երջանկութեան և զայն երջանիկ ընել։

Այս որոշումը պիտի պահէրով իր ուղեղին մէջ, Վալանթէն գործադրեց զայն Լուին մտքին մէջէն հանելով անցեալը։ Զանի Ֆրանսայէն դամնելու համար՝ անոր ոչերը իրեն համար յաջող պատրուակ մը եղաւ։

Գաղտնակ մը եղաւ կ'ըսենք, որովհետեւ համոզուած էր որ Ամերիկայի մէջ երբէք պիտի չիմանայ Լուին այն կիրը, որ փայտուն մէջերի մը նման, քանի մը ամիս փայլած էր Բարիզի մէջ, և անհետացած էր յանկարծօրէն։

Նոր աշխարհին հողին վրայ դնելով իր ոտքը, կը ջանար Լուին մոռցնել տալ իր ուսմանիկ կիրքը և զայն փոխադրել տեսարան մը ուր կարելի չըլլար անոր խորհիլ սիրոյ վրայ, հիանդութիւն մը որ, ինչպէս կ'ըսէր Վալանթէն, ուրիշ ոչ է Նպատակ չունէր բայց եթէ մարդուս ունեցած խնդքը գլխէն թափելն։

Բաղդը որ միշտ կ'արդիւնէ և կը ջնջէ ամէնէն ուժեղ լաւագոյն ղղացուած ծրագիրները, ժպտած էր իրենց Շիլի համանիրուն պէս իրենց առջեւ հանելով այն մանկամարդ աղջիկը զոր Լուին խենդի պէս կը սիրէր։

Ինքզինքը յաղթուած խոստովանելու տիպուած, Վալանթէն գլուխը վար առած էր, անհամարեր սպասելով վերջին ժամուն ու հաղուած էր իր բարեկամին տկարութիւնը և պէտք եղած ժամանակը զայն բանալու համար սէրէ մը զոր Տօնա Թօղարիօ, ինքն իսկ սիրած ըլլալով, անկարելի կը դատէր ամէնէն առաջ։

Վիշտին բորբոքմանը մէջ Տօն Թառէօէն վրիպած յանդգնութիւնը անդամ մը ևս եկած էր խանդարել Վալանթէն բոլոր մտքերը և ծրագիրները։

Այս ատեն երիտասարդին ուղեղին մէջ լուսաւոր գաղափար մը ծագած էր։

Եռանդով փարած էր Տօնա Թօղարիօին խուզարկութիւնն երեսը ուրախ, զոր կ'ուզէր ապառել և հօր յանձնել։

Աւելորդ կը համարինք ըսել թէ, Վալանթէն նոր ծրագիր մը կազմած էր, բայց այս անգամ այս ծրագիրը անհուսապէս կը խնդացնէր զինք, որովհետեւ, եթէ յաջողէր, կրնար իր կոմենդորայրը երջանկացնել։

Այն առատն ուր տեղի կունենար Ռիո Սէքոյի պայքարը, Վալանթէն և Թառնկուալ Լանէքի քովէ քով կը քալէին, իրենց չունին հետ։

Երկու մարդիկը կը խօսային կրծելով պիտիի կարը մը, զոր կը թաթխէին Թառնկուալ Լանէքին գոտիէն կախուած տեսակ մը ամուչ ջուրի մէջ։

Օդը չատ գեղեցիկ էր։ երկինքը կապուտակ և արեւուն ճառագայթները փայլուն։

Այլ ու ձաղ, հաղարաւոր թռչուններ, ծառերու կանաչութեան տերեւներուն մէջ պահուած, կը ճառուղէին զուարթութեամբ, և ճամբուն եզերքին վրայ հոս հոն կ'երեւցին քանի մը տեղաներներ։

—Սնոտիներ էք, տէր, ըսաւ Վալանթէն, իր բարեկամին, ինձի յանատուութեան մէջ կը թողուք։

—Ինչ ըսել կուզէք։

—Ինչ ըսել պիտի ուզեմ, աշխարհս ամենէն հիանալի տեղերէն կ'անցնինք, և դուք այս գեղեցկութիւնները վրայ չէք հիանար։

—Դուք գրեթէ դուք խանդավառ էք։

—Խանդավառ ըլլալս չեմ պիտեր, միայն սա գիտեմ որ ընութիւնը հիանալի է։

—Այո, յարեց Թառնկուալ Լանէք, խոր ձայնով մը, Բիւլիքն մեծ է, անէ որ բոլոր սանք ստեղծեց։

—Սատան ըսել կ'ուզէք, չէ՞, միւնայն բանն է, ան, մեր երկրին մէջ չատ սուղ են մեզի համար այս հրաշալիքները, զոր հոս ձրիապէս կ'ընդունիմ մարդ։

—Մինչ ձեր կղզիին մէջ, լեռ, ծառ, չի կաշ։

—Արդէն ըսի ձեզ թէ մեր երկիրը կղզի մը չէ։ ասիէ ալ մեծ երկիր մըն է։ Ծառ ալ կայ, փասք Սատանայ, և լեռ ալ ունինք։

(Շարունակելի)

ԲԷՌԱՅԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մեր Բերայի ցուցիչը փոխուած ըլլալով, այն Ֆեմայարդ բաժանորդները որ կանոնաւորապէս չեն ստանար իրենց թերթերը, թող հաճին իմացնել նոյնպէս։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ՍԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ՊԱՀՈՒԱԾՔ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 1,150,030,616 ՖՐԱՆՔ — ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Դերմանիոյ ամէնէն ճզոր Ընկերութիւնն է — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 387,440,000 ՖՐԱՆՔ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, և այլն։

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական ստուգութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ ազգ ու որդեր հոգար օժիտ մը, չորս տարի փոքր վճարումներով. — (մինչեւ պայմանագրի կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈՒՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ, ԹԻՒՆԷԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ եւն. արկածներու դէմ, այնքարիս տալն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան համար, օրինակի համար չորս տարի փոքր վճարումով մը, տարեկան ՄԻԿ ՖՐԱՆՔԻՆ, և վճարելի միմիայն մեկ տարուան համար (որ կ'ընէ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուանց պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային։ և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեանս դրամատունն է՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ. ի Պոլիս = ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ. ԴԵՐՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԷՄ-ԳԱԼՖԵԱՆ

Պոլիս Դարբրնոցի խան թիւ 45 եւ 45 bis։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէհիէ քեռին (Էճզախանէի թիւրքիէ) եէվմը ջինչատնաան պէրի աշխատիրտի ինթիզամ վէ տրդգաթան վէ իւղար օրման քեռաֆէկի եաս։ Վիյէնին խալիսկէթ վէ էհվէնկէթին։ կան տօյալը չէհրիմիզին էն մութքմէզ մզախանէի օրուզ, տիկէրլէրինէ նուէէնէթի իմթիսալ օրմագ չէրէֆինի իպրաղ թիմիզ տիր. պու տրդգաթ վէ ինթիմամ մուղամ օլան թէհարէթ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլերէ սարը նազարը էսէմիյէթէ ալընմագ մէվատանն պայլէնաար տրը. սամանին մութէլլէմի վէ տէվիրը բնամիլինին տախի մուատատագ օլայագ իւզրէ պուրատա քէմալը իլէ ճարի տիր. պու կիպի պիր թէէսիսպէնն պէլքէնիլէ չու խրտէմաթը միւաթանսէնէյէ պիր իլալէի ինանիլէթքարի ալմագ իւզրէ եէվմը թէէսիսպէնն չիմիրկէ գատար միւրաճաաթ իսէն պիլիհիմէլէ զուէֆալի խաթէկեան մէճանէնէ թէտավի ինթորիմէք վէ մուալէճաթը լազրմ տախի քէզա պիրա իւճրէթ ինա խալիմէք կիպի ինթիյար պիրնան ֆէատքէրլիգլար նազարը տրդգաթա ալընամագ օլուր իսէ՝ պու էճզախանէնին խթիհսալը մէնֆաաթան զիյատ հէմճինինէ խրտէթ կիպի պիր ֆիքրէ ինանդիրէբերէրի իւղրինէ թէնթիս խալիմէ օլուզը ատրնալ թային խալիլ չու թատաա օլրնան հիմէմաթը մասրուֆէտէն նայի տիր քի պու էճզախանէ նայի տիր քի պու էճզախանէ ատ էրտալը միւրաճաաթրն մէնմունլէթ վէ էմնիյէթինի վէ աթրպպանրն տախի խօնուտաթինի ճէլպ էյլէմիշտիր։

Մէզքիւր էճզախանէտէ քնսֆէֆի իկէ վէ էմրագտա քէտալը իսթիխսալը թամ էյլէմիշ մէյսիրը աթրպպա հէր կիւն էվզախթը մուայէնէտէ հազրը պուլունմազլարը կիպի զէրքիր ու իշնասէ մախսուս օլուզ իւզրէ տէ մուայէնէ. խանէլէր մէվճուտ տրը. էճզախանէտէ պուրընան ալէաթ վէ էտէվմիր ֆէնանյէնին միւքէմմէլիյէթի սէպէպի իլէ եէկտանէ տէնիրմէյէ չանտ օլան (ֆանթիսմանէ) իսէ ճանմանը հիւքրմէթէ Սէնիյէտէն եէվրօպատա տօգուզ սէնէ թանիլ իթտիրիտիրքէն օտնտա իրգ ուէֆա օլարագ քիմիական տիրօմասընը իմրագ իլէ չէհրիմիզ ալմտէթ իթմիշ օլան Մէքքէսը թրպիէթ Շոհանէ քիմիական մուայիրլէրինատէն Տօքթօր Անտէս Հիւսէյին պէյին եէտը իգթիսար վէ քիֆայէթինէ թէնլիմ խալիմշ տիր։ մամանիյէնին ֆէնտը թանլիլէրի իգթիսարը պուրատա նասը մալիմ իսէ, եվրօպանատա օ տէրէէ մզրուզ տրը, մուամալէյէ պէտնը ինանատա միւնթազը թանլիլ հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը իթթիհատ իլէ պիթթանլի աթրպպատա իրնար վէ պիհայէն ալէյէ աթրպպայի մուամալէյէ հիմին իլէրինի պիր գաթ տատա թէսիլ իթմէքտէ օլուզը կիպի մերի օլան մատէնի նէպատի հէր նէվ մէվատտը տախի սուրէթը միւքէմմէլէակ թանլիլ վէ իհզար իթմէքտէ տիր։ 8—8

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ

ԵՒ

ՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէք հարմարեցնուած փոյլը ուելցնել, գեղատեսիլ «էֆէկ» մը տալ մոմերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆԻ վճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ կը ղարդարուին նաև մեծ ինամով վերջին նորաձեւութեամբ ճոյակաւոր մոմեր, անմրցելի օծան գիներով։ կը գտնուի նախ հոն հայի կիրլանտ, քողք, քողքի անուշ, զարդարուած կողով, ծաղիկ, փետուր, եւն. եւն. եւն.։

Փութացէք, հարանիքի Տէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Զամիչեանի հարանեկան մոմերու ճոխ վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաև ձեր քսակն ալ գոհացում պիտի գտնէ։

ՍՄԱԼ ՏԵՂ ՁԵՐԹԱՔ

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Բամանբօ խանի տակ, թիւ 86

ՖԷՆԻՔՍ ՕՓՐԻՇԻԷՆ

ԿԵՆԱՑ, ՀՐԱՆՏԻ, ԾՈՎՈՒ

ԿՅՍ. ՔԱԳ. ՍՈՒԱՆՋԱՆԵՆՈՒՇԷԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ, Ի ՎԻԵՆՆԱ 1860Ի

Գրասենեակ ՀանՕրալը խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ՝ Գ. ՖԵՐԱՏՅԱՆ

Ֆէնիքս Օփրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը.—

35 տարեկան մէկը որ կ'ուզէ ապահովագրիլ Ֆէնիքս Օփրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր ի և քառնէհիրդ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրք. պիտի վճարէ. ու պայմանաժամուն պիտի ստանայ 31266 ֆրք. հնչուն դրամ ամրողջովին։ իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն իր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի ստանան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարներ ԱՆՈՒԱՆԳԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օփրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումն կ'երաշխաւորէ իր թոլիով։

ԻՔԻՆՃԻ ՖԸՐՊԻ ՎԷ ԻՔԻՆՃԻ ՕՐՏՈՒԻ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ ՄԻԹԻԼԱՀԻՐԻՏԻ

ՖԷՍ ՎԷ ՁՈՒԴԱ ԹԻՒՃԱՐԸ ՍԱՆՑ ՊԷՆ ՁԻՊԱՐԻ

Օթուզ հէտի սէնէսէն պէրու սարթնագտա օլուզըմ ֆէլսէֆիյի սուլսինէ նայլ օլուզուզմ հիսար թէվլեհիրէ իսթիրարէն պիր սէնէսէն պէրու էնայիի քիրուա սէնէսը պիր խրատէրէ եանի զանէթ սաղլամ վէ նէֆիս չուզա. չանագ գուժաչ թիճարէթիսէ պէյլամէր վէ պուսնա սէնէ պիր ալէմը թիճարէթատ իսթիսարէիմ թէէրիւպէ վէ հիչ պիր վագթ էյլէն պիտաժամանը ըմ խթիրամիմ սայլօնիտ ապ միտանէ զարֆէնատա չուսխարիլը պիր հալը միւքէմմէլիյէթ իյտալ իթմէկէն մուվ-ֆիգագ օլտում. պրի պու խուսուսա իյտուն Ամերիկատա կիւմիւշ ոդիրա խանրնատ թէէսիս իրլէտիրիմ մազազալարտա մէմալիքը Օսմանիյէնին հէր թարաֆընա եարար էյի ֆասսնէ. գազմիր, գասթոր, չանագ գօրսունէ վէ չուխալար պուլունարմագտա վէ ըէգաղէթ գապալ իթմէկ սերէնէնէ միւքէմիլ վէ մագթու ֆիթրալրա թօրտան իյէմ քանէիմ։

Պիլիսատա Ֆրանսատան ճէլպ էյլէթիկիմ սան մտատա գօսթիմիլիք, բալթօլրդ, բանթօլնրգ, լասթիֆթին, յուպուրթ վէ պիրինճի Լուի չէնտա վէ ասքերի էլպիսէլէրէ մախսուս թրիգօլորը բէրաքէնտէ օլարագ գայէթ ուռուզ վէ հինէ մագթու սաթմագտայրդ. միւրատաքի իսկէնէք վէմթը քիրամէն հէր տրտանայատագրը, հէր հալտ ամանուն գալանագրնը սուրէթը գաթիլէտ թէէմին էյլէրիմ։

ՈՒԷՍԴԷՐՆ

TORONTO 1851 WESTERN LONDON

ԲԱՐԼԱՍԷՆԹՆԵՐՆ ԳԱՐԱԲԸ ՄԱՆՍՈՒՍՔՑԱԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՈՆ

1851Էն ԹԷԼԵՍԻՍ ՕՐԻՆՄԸՇԸ

ԿԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԱԼԻՋ ՍԻՆՕՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օրանան գիյանդարին մէջմուր . . . ֆրանք . լիրա 6,000,000
Մէվճուտ ադէտ վէ հասարտիրը սէնէվէտ » » 1,250,000
Ռեզերվէրէ թէէսիսէ զուանմուշ ադրատէ » » 410,000

Թարքիա չիւղէսինին միւասիրի ուժումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Սուլթան Համամ, Գուրբրնը օղլու խան № 43,

Թարքատատա իշկիդդար վէ միւթէպէր աէէնթէլէր արանբրմագտա տրը ԻԽԹԱՒ — Շէէրիմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսդ վէ Աման գումանիալարդն ադրմայէսի հասարտիրնա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալդ Ռուսթրրնդի 125 % տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ Ռուսթրան բագիպէրինէ թէթէվվիւգ իթտիրմէյէ էն պէօյիւք թէէսիսնատ տրը։

ՊԱԼԳԱՆ

ԱՍՓԵՆԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՆԵՐՄԱՑԷ, ԱՀԹԻՅԱՆ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1839տա մէրի իւլիրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրդ. 19,534,276
» » » հանկրն » » 460,267,203
» » » բրիմի » » 1,433,965

Էնվէս խէնրին վէ չանագլար իլէն միւթէսիսլէր սիկուրթա ադա իտէր

Նանկան էտրը հէր նէվի պիտա վէ էնէա իւզէրինէ սիկուրթա ադա իտէր։ Նոյնպէս էտրը հէր նէվի ադրատ վէ վագտ սիկուրթա ադրատ իտէր։

Հիսսէտարտատա 1896տա 18½ %, 1897տէ 18 %, 1898տէ 18 %, 1899տա 16 % թէմեթթիւ թէվզի իթթիզ տիր։

Շիրքէթին Գանքէրլէրը (Տէրատատէթ Գրէտիթ Լիոնէ, (Լոնդրատա Մանկս Ամէրիքան Գանգ, (Սանֆրանսիսքոյ Գանգ Նեշիոնալ Գիւլիֆար։

Թարքատ իլիսն միւատիտ վէ միւեթէպէր քէֆալէթի մէնէնդիլէր տրտնդրլրը Թիւրքիա իլիսն ուժումի ռէէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա, Թանթարտրան խան, Գանք Օթթօման գարշուսընտա

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՍԹԱՑԹԻՒ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ԳԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER MANIFACTURING Co.

THE SINGER MANF. CO. TRADE MARK

ՍԻՆԿԷՐԻ կարի մեքենաները գուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գերազանց տր որ տպիտարիա ամէն կողմը տարածուած են։ Բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներուն մէջ։

ՐԻԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։ 2. Մեծ փողոց, կալաթա Սէրայի դիմաց։

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թիւնէլին ետեւ։ 2. Թրամվէյի կայարանին դիմաց

ՊՈԼԻՍ՝ 1. Սուլթան Համամ թիւ 3։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայ կայարանին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒԹԱՐ՝ Զարլը պոյը թիւ 120։

ԴԱՍԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆԵՐ ԶՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի, Ռերա, Մեծ Փողոց թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիզ Օղլուի տունը։

Կեղծիքէն զգուշանալու համար վերի նշան նաեւ գրութիւն ընելու է։

ՆԻՔՕԼԱՔԻ ՔԱԲԱՏՕՐՈՒԼՕՍԸՆ

ԽԱԼԻԼԻՍ ԶԻՏՕՒՆԻՆ ԵԱՆԸ

ՄԱՄՈՒԼԱՔԸ ՕՍՄԱՆԼԻՔԻ

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին իսթիյազ մախսուսպէր հարզ եզանմէզ վէ սիզիւրմիշ զէնթաէն եաղը վէ խայիրլի սաղլամ

Փարիզատա

Սրանսպօլսա Եաղ Իսկէլէսիսէ 29 նուսէրօլը մաղազա

Մամուլաքը Օսմանլիքի նամզէրի գիրուխմա վազ վէ անսուզ գէնէ ժուվ-ֆրգ սուրէթատ թազիր վէ իլալ իսրլմիշ օլան զէյիրուն եազը վէ սապօնպարտզազան էհալիի միւգայէրի վէ միւթէրիմ միւյէրիէրինիզ նէյտինատ զազանմզլ օլաուզմզդ իսթիպար վէ հիսարը թէզէճիրէն պրինճի ամա թազիրի զրմնրնատա մէսարիֆաթը քիւլիսէ իսթիթուրլու էմրատ մէզքիւրէի օօն ատրէճէտ վէ մուզթէղիյաթը ֆէնիրէ տարրէնիրատ իսալ իթմէզ ֆիքրիյէ պան տէֆա էվրօպատան տրճէնատէն վէ եէնի տրթիմատ մաքինաատ ճէլպ իթատրտիմ. պու վէսիսէ ֆէվզէլատատ օլարագ իսթիսալ վէ իսալ իսրէն խուլիս զէյիրուն եաղլարրմ իմթիյազ ալէտմէթինի հավի վէ մէօրը զատիրէմ իրէ մէզմատար յիրէտ վէ պիր գէնէրէն օն գրնիրք ինէնէլէր տէրուսնրնատ քէտէվիճէ գրէտի 8 դզ տան վէ ֆէզվիք հատամ վէ էրեր գանմազտա վէ չամաչրրա մախսուսաթի զէյիրան եաղընատան մասալ սատանարրմ տախի մէզքիւր մաղազալրզատա տրճէնատէն վէ չէհրիմիզ պէօյիւրուլմ իսէ ատրճիրատ նըգֆիրատէրինէ մէնֆաաթրն հուսուսի թէղտիրիսիր թէէրիպատի իսէ մաղազաժրզատան պիր չիրէ վէ պիր բաքէթ զէյիրան եաղ վէ սապօն իյիթիրա վէ իսթիմալ վէ ինանէ թազիրի էյ գէնէ պատէլմատէնէ աքրիսինի իսապատ իսէն զէվճատա ատաթի 100 լիրա իքրամիսէ վերիլէճէկի արզ ու իսթանբուլատա։ 48—3

ԱԼՄԻԶԱԿԱՆ ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Թէ՛ նատելու և թէ՛ վարձու տալու։ Ալթը Մէրմէր, Բիւչիւք Համամի հրապարակը, 26, 28 և 30 թիւ տուները, որոնք կը պարունակեն վեցական սենեակ, անուշ ջուր և բաւականաչափ պարապէզ ատան գլխով, պիտի ծախուին թէ՛ երեքը մէկանց և թէ զատ զատ։ Փափաքողները եէնի Գարու, նաստանգատի վարչութեան մէջ թէվթիք պէյին դիմեն։

Տէր եւ Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՑՍԷՐԵԱՆ